

NASLOVNIK OBMEJNIH IN V TUJINI ŽIVEČIH SLOVENCEV.

Slovenci smo majhen narod. Sovražniki, ki nas od vseh strani obdajajo, so veliko močnejši od nas. Hočemo nas zatreti in se polastiti naših lepih zemelj ter jim za vedno zagospodovati, o nas pa izbrisati vsak sled na zemeljski obli ter v zgodovini. Tega pa mi ne bomo nikdar dopustili. Hočemo živeti, ker imamo za to pravico, ki nam jo je dala narava, ki nas je ustvarila kot vse druge. Nečemo pa le živeti. Napredovati in razvijati se hočemo tako, kakor nam naše lepe in bogate slovenske dežele nudijo po svojem zemljepisnem položaju in legi. To pa bomo dosegli tedaj, če se bo vsak Slovenec zavedal, kaj je in kaj je njegova dolžnost kot Slovenca doma in tudi na tujem. V ta namen delujejo naše šolske družbe, naše obrambne organizacije. Treba je, ker smo majhni, kakor smo rekli, da preštejemo vse naše vrste, da vemo za vse pripadnike našega naroda in da se medsebojno podpiramo po geslu "Svoji k svojim", zlasti na mejah in v tujini. Ne smemo dopustiti, da se nam kateri od teh izgubi in potuji, ter tako postane naš naroden sovražnik, ki bi nam stregel po življenju. Čehi so že pred leti izdali naslovnik (Adressar) vseh v mešanih in tujih krajih živečih Čehov, zlasti trgovcev, gostilničarjev in drugih obrtnikov. V tem naslovniku so naslovi Čehov vsega sveta. Izdal ga je narodni svet češki in stane samo 25. vin. Naslov: Národní rada, Praga, Vodňánská ul. č. 20. Ko Čeh potuje v obmejne kraje ali v tujino, ve dobro, kam se mu je obrniti, da pride do svojih ljudi, da podpira svoj čenient v tujini in obmejnih krajih ter jim daje tako pogum, da vstajajo trdno kot obmejne straže češkega naroda.

Tudi Slovenci moramo sestaviti tak kažipot. V krajih, kjer ni slovenskih trgovcev, gostilničarjev in drugih obrtnikov, bomo vzeli naslove za slovenski kažipot iz češkega naslovnika in tako podpirali naše brate, a obenem tudi sebe. Pozivljamo vse one, ki nam morejo dati informacij in podatkov, da nam naznajo naslove slovenskih trgovin, obrtnij in gostiln in drugih podjetij v obmejnih in tujih krajih. Tako n. pr. iz Trsta, Gorice, Pulja, Reke, Maribora, Celovca itd. Tudi iz drugih držav in vseh kontinentov. Naznanijo naj se tudi vsi lokali v obmejnih in tujih krajih, kjer so na razpolago slovenski časopisi.

Naslov: **Hrast Čiril**, akademik, Ljubljana, Zaloška cesta 1.

Prosimo vljudno, da ta poziv ponatisnejo vsi časopisi.

Nove jeklarne.

Pittsburg, Pa. 1. okt. Carnegie Steel Co. je sklenila, da zgradi pri Youngshaven, Ohio, nove jeklarne, katere bodo stale \$10.000.000.

KJE JE?

Kje je Anton Hosnar, doma iz Soče pri Bobci na Primorskem. Slišal sem, da se nahaja nekje v Sopris, Colo.

Cenjene rojake naprosim, da mi naznajo njegov naslov ali se naj pa sam javi.

John Horbat,

Box 109, Hartshorne, Okla.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

za \$ 10.35	50 kron,
za \$ 20.55	100 kron,
za \$ 41.10	200 kron,
za \$ 102.75	500 kron,
za \$ 205.00	1000 kron,
za \$ 1020.00	5000 kron.

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. pošto in hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najprijetneje do \$25.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.

82 Cortland St. New York
104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

SVETOVNI PREGLED.

Avstrija.

Dunaj, 3. okt. Ogrski ministri predsednik dr. Wekerle je bil opetovano od cesarja Fran Josipa sprejet. Toda misija je bila zopet brezuspešna. Novi razmotni predlogi niso bili od cesarja odobreni.

Trgovinski minister Fran Kosuth bo jutri na cesarski dvor k avdienci prišel. Cesar Fran Josip je k gotovim privoljivam pripravljen, ako koalacija njeno pred leti dano obljubo, da volilno reformo izvede, izpolni.

Dunaj, 4. okt. Na posredovanje tukajšnjega papeževga nuncijskega je vlada prepovedala predavanje o cerkveno-pravnem sistemu profesorja Wahrunda na vseučilišču v Pragi.

Ko je afera Wahrunda v minulemu letu dolgo časa neljubo pozornost zbužala, ter je končno vendar umolknila, pomenja zgorajna prepoved, da se prepri zopet prične.

Nemčija.

Berolin, 2. okt. Značilni razglas je trgovinska zbornica v Bielefeldu razposlajala. Ona priporoča združenje vseh evropskih dežel dežel napram carinski politiki Zdr. držav. Trgovska zbornica ob enem zahteva razmotrivanje o podanih predlogih.

Berolin, 4. okt. Iz Zdr. držav prihajajo obširna poročila o nastopu angleškega admirala v p. lord Charles Beresford in lord Northcliffes, posestnik londonske "Times", začasa njih poseta v Zdr. državah. Tukajšnji časniki temeljito razmotrivajo o poskusu načrtovanja Amerike proti Nemčiji in pa da bi se Amerika z Anglijo zvezala.

Z zadoščenjem konstatuje tukajšnje časopisje dejstvo, da je ameriško ljudstvo (!) angleškemu trudu hladno hrbet obrnilo ter se tudi ni dalo z pripombami lord Beresforda "blufati", češ, da "zguba angleške supremacije (nadoblast) (seveda, nad Nemčijo), ne bi Zdr. državam nikakih dobičkov nosilo."

Časniki izražajo svoje veselje, ker je Amerika vse poskuse ščuvanja proti Nemčiji in združenje z Anglijo, odklonila. (Op. ur. Tu se pač vidi skrajna nevednost nemškega Mihelna. V "Rajhu" govoričijo, da je "ameriško ljudstvo" poskuse Beresforda odklonilo, kot da bi tukajšnje ljudstvo o takih zadevah kaj govoriti imelo! Morabit pa Mihelni mislijo, da kapitalisti "ljudstvo v Ameriki" tvorijo!! Zabiti so dovolj! Najbolje pa je, ker so tako izborni poučeni o tukajšnjih razmerah.)

Angleška.

London, 4. okt. Iz Hamburga se poroča, da se je Albert Pulitzer iz New Yorka, brat Josip Pulitzerja, izdajatelja časnika, v nekem hotelu ustrelil.

London, 2. okt. Proti bojno mislečim Waziri-rodovom kateri v krajih severno-zapadne meje Indije stanujejo, je vlada ekspedicije oborožila. Govori se, da se tudi vojna proti Kabulu namerava. Osebe, katere so o položaju poučene, trdijo, da se bojne rodove iz Afghanistana ščuva. Mazrullah, brat Emirja v Afghanistanu, je odločen nasprotnik Angležev. On sedaj med svojimi rodovi "sveto vojsko" napram Angliji pridiguje in je baje močno vojsko že skupaj spravil. Člani Waziri-rodov niso pobiti zaradi od Angležev jim prizadetih porazov. Oni so ščuvani po nekem fanatiku Mullahnamed Pojindar, kateri je na potu v Kabul, ker se sestane in posvetuje z Muzrullah Khanom. Tukajšnja vlada pozna resnost položaja; mesece se že trudi da bi preprečila vvoz orožja soražnim rodovom. Skoraj zagotovljena je blokada perzijskega zaliva.

"Glas Svobode" je delavski list. Delavci podpirajte svoje glasilo.

Francija.

Pariz, 2. okt. Francoski časniki strupeno pišejo proti predsedniku Fallieres, ker se ni udeležil pogreba francoskih častnikov, kateri so bili pri eksploziji zrakovplov "Republique" usmrteni. Predsednik niti ni našel vredno, da bi bil venec na grob častnikov položil in vsled tega zahteva časnik "L' Eclair", da mora predsednik Fallieres, zaradi njegove netaktnosti, urad odločiti.

Pariz, 4. okt. Brzjav iz Barcelone poroča, da so se procesi in usmrčenja revolucionarcev v Barceloni zopet pričeli. Tako n. pr. je bil danes v jutro Ranon Clementi v Fort Montjuich ustreljen zaradi "punta" oskrnjevanje mrtvih nun in požig neke tovarne, pri katerim se je več oseb zadušilo. Državni pravdnik je predlagal vojnemu sodišču, da se naj več oseb, kateri so obdolženi punta, požiga in ropa k smrti ali pa v dolgoletne ječe obsodi.

Italija.

Rim, 3. okt. Papež ni zadovoljen z izidom konference laških učiteljev, v kateri je bilo pretežno socialistično mišljenje zastopano. Zaradi tega mamerava, po škofih na katoliške učitelje opomin razposlati, da v viši meri pobijajo socialistične ideje, katere groze "religio in državo" uničiti.

Rim, 3. okt. Papež je vso prebivalstvo mesta Adria in predmestja izobčil, ker je bil tamonj Boggiani pri neki antiklerikalni demonstraciji — tepen. Od kar je papež Pij X. prestol zasedel, se je prvič celo mesto izobčilo. (Op. ur. Zaboga! Kaj bo pa sedaj?)

Rusija.

Petrograd, 3. okt. Generalni poročnik Mitschenko, kateri je bil popred generalni governor v Tiflisu, je cesarja prosil, da vojaka Kharin, kateri je bil 8. septembra na smrt obsojen, pomilosti. Kharin, je bil poskusil generala lanskemu letu na manovrih v Turkestanu ustreljiti.

Varšova, 4. okt. Vojno sodišče je dva nemška podanika zaradi vohunstva enega na 4 drugega na 2 leti ječe obsodilo.

Španka.

Madrid, 4. okt. Vlada je španskemu nadpoveljniku v Afriko, generala Marina, eno brigado v pomoč poslala, a vse kaže da se vojne homatije vedno bolj zavolajo in da bo vojna napoved od Marokko napram Španske posledica. Moč vojne stranke raste in ona zahteva, da se za odškodnino prestanih muk in žrtve zasedanje marokkanskega obrežja od Tetuan do rta Tres Forkaš. Kralj Alfonso je pripravil, da zahteva vojne stranke ugodi, toda v državnem svetu so se nenadoma zapreke pojavile, ker je en član k protivojni stranki prestopil in sedaj je glasovanje 5 proti 5, tedaj jednako razmerno.

Madrid, 3. okt. Po sklepu ministrskega sklepa, je na bojišče danes Don Carlos z eno brigado odinil. Kasneje pojde še Don Fernando z delom kraljeve telesne straže.

OZNANILO.

Pozor člani društva št. 2 S. S. P. Z. v Claridge, Pa. S tem se naznanja vsem odsotnim članom (izven Claridge), da kakor znano je bilo na seji sklenjeno, da si društvo preskribo drugo prostorno dvorano, kar se je tudi zgodilo. Najela se je Nemška dvorana (Claridge Hall), katere bode gotovo ustrezala vsem zahtevam. Zaradi tega moramo preložiti naše mesečne seje, in sicer na drugo nedeljo v mesecu, popoldne.

V tem se obvešča vse brate, da vedo glede dvorane in čas mesečnih sej, katerih dolžnost je obvestiti o tem tudi druge, kateri o tem še ne vedo, da ne pride do kakšnih neprilik oziroma sitnosti. Tedaj ravnajte se po tem!

Claridge, Pa. 4. oktobra 1909.

John Batich, taj.

Op. ur. V prihodnje taka označila naj gredo potom gl. tajnika.

RAZNE NOVICE.

NA POŠTI LEŽOČA PISMA "POSTE RESTANTE".

Na čikaških poštah bo zaznamek prijemnikov vveden.

Chicago, 5. okt. Tritisoč žensk iz raznih slojev in velikega števila tukajšnjega prebivalstva, katere so svoje pošiljke na glavni pošti sprejemale, so morale svoje prava imena in stanovanje poštne oblasti razodeti; mnogo jih je to storilo pod silnem protestom. Vsi, ki pisma in druga poštna pošiljstva "poste restante" dobavljajo, morajo identifikacijske karte podpisati, katere se numerirajo in alfabetično uredijo, da služijo kot dokaz pri dobavi poštne stvari. Ta nova uredba razjasni mnogo tajnih dopisovanj, katere so se poste restante vodile. Poštne nadzorniki Stuart, kateri je to misel sprožil, da Zvez. oblasti na ta način postopajo, je prepričan, da je ta odredba najboljše sredstvo za preprečenje zlorabe pošte v svrhu nedopustnih činov.

Stroga kazen za oduševstvo.

Hartford, Conn. 5. okt. Gospodična Foris Griffith, agentovka zloglasnega čikaškega oduševca D. H. Tolmana, je bila včeraj dvojnega prestopka zakona proti oduševstvu pri tukajšnjem višjem sodišču krivim spoznana in obsojena v 60 dnevni zapor in \$6000 denarne kazni. Sodnik Burpee, kateri je obsodbo izrekel, je objedmem izvršil kazni proti varšči. \$8000 v gotovini do prihodnjega torka preložil. Tolman je bil za najsilnejšega oduševca v Zdr. državah označen in g. Griffith je bila krivim spoznana, da je več kot 15% obresti na leto zaračunala, vrhu tega pa še v menjejše višje zneske vpisavala, kakor je posojeno bilo.

Zastavljene sultanove dragocenosti.

Iz Pariza se poroča, da so dragocenosti Abd-el-Aziz, prejšnjega marokkanskega sultana, od leta 1907 v državni zastavljalnici zastavljene in še ne rešene, ter pridejo v 14 dneh na javno dražbo.

Morilec svoje žene oproščen.

(V Parizu je stal dne 28. sept. pred porotniki Edvard Bandin, obdolžen umora svoje žene, a bil je oproščen.

Soproga Bandin je silno trpela na meduhi (asthma), in časoma je postalo njeno stanje naravnost neznosno. Na tedne je visela med življenjem in smrtjo, ter je v tej stiski in sili prosila svojega moža, da naj stori konec njenemu trpljenju. Dolgo se Bandin ni mogel odločiti, a končno je le storil grozni čin in svojo ženo umoril.

Otoženec je med ihtenjem povedoval celi dogodek tako ganljivo, da ni bilo v vsej dvorani brezsolnega očesa, veliko žensk je histeričnih postalo in so jih morali iz dvorane odvesti, ter tako je prišlo, da so porotniki za opravičeno usmrtitev glasovali.

Delo.

New Haven, Conn. 4. okt. Zaradi 600 zidarjev in delavcev, se je moralo vse gradenje ustaviti. Stavkarji zahtevajo večjo plačo.

Treskavi plin.

Roslyn, Wash. 3. okt. Najmanj je 8 mož usmrčenih in trije so smrtno ranjeni vsled razstrelbe plinov v jami št. 4 Northwestern Improvement Company tu blizu. Po eksploziji je plamen visoko kviško iz "sohta" udaril in iskre so daleč na okrog letele, katere so več hiš v mestecu užgale. Posrečilo se je kmalu ogenj pogasiti, da ni večje nesreče povzročil. Jama blizu vhoda gori. Rešilci se v jamo pošljejo, kakor hitro bo nevarnost za človeško življenje odstranjena.

Slovensko-angleška slovnica, slovensko angleški tolmač in angleško-slovenski slovar za \$1.00 pri V. J. Kubelka, 538 W. 145th St., New York, N. Y.

ZA PODRAVSKEGA.

Ivan Rožane, Aurora, Minn. je poslal \$8.90 ter so darovali: Fr. Martin 10c, Eni Kovač 25c, John Rožane 25c, Ed. Krompasky 25c, Chas. Olson 25c, J. W. Leng 50c, Carol Erikson \$1, Julius Gustron 25c, John Kosteck 25c, Gust Rimo 25c, E. K. Fomdech 25c, Emil Mottson 25c, C. R. Hill \$1, Jak. Lokso 25c, Fr. Zajc 25c, Fr. Zajc 10c, Smolly Sondleng 25c, C. H. Graham 25c, E. W. Lund 25c, Gust Matson 10c, Ilija Dančelovič 25c, D. W. Lang 25c, M. Zeain 50c, Max Arks 10c, John Geršič 50c, R. P. Persoll 50c, Aurora Hardware Co. 25c, Aug. Toitti 25c. Potem Frank Kržišnik 25c, Florijan Potočnik 25c.

Skupaj \$ 9.40
V. Izkaz \$34.66

Skupaj \$44.06

OPOMBA. Opetovano prosimo, da gg. zaupniki, kateri so za slov. pisatelja Podravske, darove nabirali, da jih blagovolijo nam doposlati, da skupno odpošljemo obdarovanec. To posebno pripomnimo z ozirom na one nabiralec, kateri so nas že obvestili, da prispevke nabirajo.

Obveščamo tudi vse rojake, da je prišel "Am. Slovenski Narod" v Denver, Colo. v podporo Podravskega prispevke nabirati, kar je pač vse hvale vredno in to temveč, ker se itak vsi tisti, ki imajo vedno boga v ustih, ne ganejo in jim je "ljubezen do svojega bližnjega" deveta briga. Takozvana "pobožnost" je prokleti humbug!

Pridigar mora lagati.

Lawrence, Kans. 1. okt. D. H. Cariek, kateri se je odpovedal župnije North Lawrence Christian Church, se je včeraj silno pritožil o moderni družbi, češ, da dandanes oznanjevalec sv. evangelija ne more pošteno živeti. "Občinstvo ne vidi nikoli za kulise župničkovega doma," je rekel Cariek, "sicer bi videlo muko in pomanjkanje, katero trpita župnik in njegova žena. Žena župnika se ne more nikdar dostojno obleči ali pa dostojno jesti, drugače takoj misli občina (fara — farani), da je župnik preoboro plačen, in ona — občina — da denar misjonom. On ne more par svetlih čevljev nositi, brez da bi vsaki, kdor je le enkrat najmanjši dar cerkvi dal, tiste videl, kot da hoče reči: "A. za to gre naš denar."

"Ne, pridigar v resnici ne more pošteno življenje peljati. Pridiga resnico, potem se večina faranov jez. Pridigar pa mora vsaki dan lagati, samo da svoje kruhodažalce ne užalji. Jaz sem vesel, ko moram sedaj pošteno živeti, in me ne more nihče presojati." Župnik Cariek je sedaj za sprevednika poučilnih železnice.

Afera Eme Goldman.

V Philadelphiji se je dne 1. t. m. pred sodniki Willson in Audenried vršila argumentacija v zadevi vloge Eme Goldman, znane anarhistinje, za doseg sodne prepovedi napram policiji, katere ji zabranjuje anarhistične govore držati. Peticijsa je bila vložena po odvetniku Henry John Nelson in sicer proti mayorju Reyburn in ravnatelju Clay, koja sta bila zastopana po pomožnem distriktnem odvetniku Alcorn. Po zaslišanju argumentov obeh strank so sodniki odločili da razsodbo pozneje razglasijo, pri kateri priklji je sodnik Willson s sarkastičnem nasmehom kriljate besede izustil.

"Mi imamo tu igrokaz, da oseba, katere hoče postaviti odpravit, kliče tiste na pomoč, da bi ji pripomogle k dosegu njenega strmljenja."

Oblak se je utrgal v Bosni. V Sarajevu se je utrgal oblak. Voda je napravila strašno škodo. V mestu Pale je povodenj porušila mnoga hiš in blokirala 15.000 ljudi.

RAZKRITJE SEVERNEGA TEČAJA.

Poročilo, da se je severni tečaj "razkrilo", sme se s kraju primerno hladnostjo sprejeti. Na cel stvari ni veliko. Razmeroma mala daljina, katere je med tečajem in najsevernejšimi točkami, koji so se dosegle, obstala, morala bi se prej ali slej vendar premagati. Da je pa človek brez vsake običajne in potrebne priprave, takorekoč na svojo roko in še povrhu v najhujšem zimskem času zaželeni cilj dosegel, je na vsaki način značilno.

Po predloženi poročili za soditi, bi bil ameriški dr. Cook v zimski s par Eskimovcev od nekega najskrajnejšega otoka ameriškega ozemlja okoli 300 angleških milj preko ledu in zopet nazaj, prešel, ter moral živež in gorivo seboj vlačiti. To se dozdeva, kajti natančnega se ne vé, in drugače ni bilo lahko.

Kaj je tedaj našel? Brzjavke o tem nič ne povedo; a misliti se dá, da nič. To se reče, da je najbrže na tečaju tisto ledeno puščavo našel, preko kakoršnja je potoval. Tolmači se namreč za sigurno, da ni zemlje na severnem tečaju. To se iz tega sklepa, da je Nansen, kateri se je pustil z svojo ladjo "Fram" zamrzniti in potem proti severu gnati, pri meritvi polarnega morja, tisto vedno globokejšo našel. Tedaj ni verjetno, da je v tečajnem kraju zemlja. Nansen je prišel peš, — potem ko "Fram" z njegovim ledenim poljem ni dalje proti severu gnal — blizu severnega tečaja, brez da bi bil zemljo našel in da ni verjetno, da obstoji tam kakšno veliko izbočenje zemlje, da bi otok stvarila. Tudi Peary ni našel zemlje na onostran ali marveč blizu srednje severnega morja.

Geografska razkritja od važnosti tedaj dr. Cook najbrže ni storil. Mogoče druga, znanstvene vrednosti: Toda znanstveni zaklad sveta se, s razkritjem severnega tečaja, ne bo posebno obogatel; preje je to od južnega tečaja pričakovati, kateri je brez dvomno trden svet. Anglež Shackleton je prišel tistemu, kakor znano z avtomobilom do 111 angleških milj blizu in ta kratka pot bo previdno v dobi avtomobilov tudi še premagana. Kimalo bodo tudi zrakoplovi zemeljski tečaj za svoj cilj napravili in končno bodo vožnje turistev tjakaj tako samoobsebi umevne, kakor je to danes na Montblank.

Ako je tedaj resnica, da je dr. Cook istinito severni tečaj razkril, — kar tako gotovo še ni — potem je kos človeškega ideala izpolnjen. Kajti, da človeški duh, človeško strmljenje se ne bi moglo zadovoljiti, dokler ne spozna in preišče vsaki kot njegovega bivališča, to se razumi ob sebi.

To bo pa tudi približno vse, kar pride iz razkritja severnega tečaja. Medtem se ne sme preseci — mogoče prinese ameriški petelin polno vrečo družnih važnih najb in kar bi najglavito bilo: zaprisežena izpoved dveh svobodnjakov dobrega značaja in glasu, katere bi potrdila, da je resnično tamkaj bil.

NEVESTA LEVOV.

Grozna smrt vsled nesrečne ljubezni.

Pariz, 1. okt. Mlado dekle je tukaj zaradi nesrečne ljubezni grozno smrt storila. Po nekem sporu z njenim ljubim, kateri je krotilec zveri, ter pri predstavi melodram v enem tukajšnjem gledališču tri leve vodil, se je nesrečna na oder utihotapila in svoj gorenji život v kletko levov porinila. Levi so se grozno rjoveč na dekle vrgli, ter ji glavo in prsa popolnoma razmrčevali. Smrtno upitje nesrečnice in rjovenje zdvijane zveri, je povzročilo silno paniko med občinstvom, ter zagrinjalo je takoj padlo, da se je grozni prizor zagnil.

Strahovalci dveh kron

ZGODOVINSKA POVEST.

Spisal FRANJO LIPIC

DRUGI DEL.

— Vem to in zato sem prišel sem. Že več kot deset let Vas iščem križem sveta. Prehodil sem vse grške otoke, prehodil vso Italijo, vso Dalmacijo in vso Istro, da bi Vas našel in mogel z Vami govoriti. Otok Keos, ki je bil moja last, so Turki zavzeli. Porušili so krasni grad, ki je bil namenjen Vam, Asunta, za prebivališče, ugrabili vse zaklade, ki jih je bil zbral moj oče in meni izžgali oči. Mučili so me tri dni tako strašno, da so mi v treh dneh osiveli lasje. Ko bi bili Turki vedeli, da sem Ladislav Gjačić, bi me bili gotovo umorili. Tako pa so mi pustili življenje.

Usmiljenje je obšlo Asunta. S tihim, mehkim glasom je rekla.

— Pomilujem Vas od srca.

— Hvala Vam za to besedo, je iskreno vzdihnil Ladislav Gjačić. V bitki, v kateri je bilo uničeno piratsko brodovje, sem jaz imel malo, da pokličem v slučaju nesreče na pomoč Benečane in rešim kar se da. Prisegam Vam Asunta, da nisem bežal, kakor se govori med pirati. Ali mi verujete?

Gjačić je te besede izrekel s takim poudarkom, da je Asunta spoznala, koliko mu je na tem, da mu verjame.

— Verujem Vam, je rekla Asunta in srce ji ni dalo mira, dokler ni dostavila: Ko sem izvedela za usodo Vašega brodovja, sem takoj rekla, da Ladislav Gjačić ni bežal.

— O hvala Vam, Asunta, iz dna srca za te besede. In zdaj, dovolite mi še eno prošnjo.

Gjačić je za malo časa umolknil, kakor bi moral zajeti najprej sape.

— Dobrega srca ste in plemenitega mišljenja. Zato upam, da mi moje prošnje ne boste odbili.

— Kaj želite?

— Odpustite mi vse veliko zlo, ki sem vam je storil. Grešil sem, a grešil sem iz prevelike ljubezni do Vas. Od trenutka, ko sem Vas prvič videl sem Vas ljubil. Tudi ko sem Vas sovražil, ker sem spoznal da me zaničuje in zametujete, je to sovraštvo izviralo iz ljubezni. Z enim samim pogledom bi me bili lahko napravili za svojega sužnja. Tudi ko so me Turki mučili, sem mislil na Vas. Ko so mi izžgali oči, so moje ustne šepetale: "Asunta, maščevana si". In še danes nosim Vašo podobo v svojem srcu in Vas ljubim, tako vroče in presrečno, kakor le kdaj.

O, ne zamerite mi, da tako govorim, leta in leta vas iščem, ne da bi Vam razodel to svojo ljubezen, marveč da si izprosim odpustanja.

— Kar je bilo, bodi pozabljeno in bodi tudi odpušeno.

Tedaj pa je Ladislav Gjačić padel na kolena in ihtel vzdihnil:

— Dovolite mi, da Vam poljubim rob Vašega krila, saj je današnji dan najsrčnejši mojega življenja.

Zdaj pa Asunta ni mogla več premagovati svoje ginjenosti. Naglo je pristopila, prijel Gjačića za roke in ga hotela vzdigniti. Ladislav pa se je nagel na njene roke in jih kleče poljubil ihtel:

— Hvala Vam — za ta trenutek, le eno željo sem imel, da bi Vas slišal še enkrat govoriti in da bi slišal iz Vaših ust, da ste mi odpustili.

Gjačić je vstal in izpustil roki Asuntine.

— Prosim, pokličite mojega dečka, da me odpelje.

Asunta je hotela najprej izpolniti to željo, a premislila si je.

— Pojdite, maj Vas peljem jaz, je rekla in prijel Gjačića za roko.

Previdno in nežno ga je peljala po stopnicah iz gradu in čez dvorišče. Strme so gledali Tomo in posli in si niso znali tolmačiti tega prizora. Čez vse dvorišče je Asunta peljala Gjačića in do velikih vrat v obzidju. Tam mu je še enkrat stisnila roko.

— Z bogom.

— Asunta, bodi srečna vse svoje življenje, je dihlil Gjačić, in predno mu je mogla Asunta brniti, je padel na kolena in ji poljubil rob njenega krila.

Zunaj se je že mračilo. Z morja

so se dvigale megle in zakrivale razgled. Asunta je stala na grajskih vratih in gledala za Gjačićem, dokler ga je bilo videti, po lici pa so ji tekale sree olajšujoče solze.

Pozno zvečer se je vrnil plemič Kržan z lova. Na konju pred seboj je imel mrtvega človeka.

— Tomo, pomagaj, je zaklical, ko je prijezdil na dvorišče. Krščanski človek se je ponesrečil, maj ima vsaj krščanski pogreb. Spravimo ga v kapelico.

Vsa prepadla je stala Asunta poleg mrtlica.

— Povej mi, Andrej, kako si ga našel.

— Jezdil sem proti domu in zagledal v daljavi človeka, ki je v spremstvu majhnega dečka korakal čez kamenje. Vedno je obračal glavo in se vsak čas ustavljaj. Pri tem se mu je odprla vreča.

Vrgel jo je od sebe in šel dalje, med tem ko je deček spravljal padle reči v vrečo. Pri tem je nekaj korakov zašel s steze in padel v malo dolino tako nesrečno, da se je ubil. Deček je menda vsled strahu zbežal. Htel sem takoj na pomoč, a našel sem umirajočega človeka, ki je na mojih rokah izdihnil.

Kržan in Asunta sta bila zdaj sama v kapelici. Kržan je pristopil k svoji ženi, jo prijel ljubó za roko in ji tiho rekel:

— Ali hočeš vedeti, kaj so bile zadnje besede tega menih? Ko sem ga dvignil s tal, je sklenil roke in zavzdihnil: "Asunta, bodi srečna". Kdo more biti ta človek?

Asunta je tiho pokleknila h krsti in nekaj trenutkov molila, potem je vzela blagoslovljene vode.

— Andrej, je rekla, stori tudi ti tako.

Potem jo je Kržan za roko prijel in ji zopet rekel.

— Poslušaj še enkrat kaj so bile zadnje besede tega starega menih? "Asunta, bodi srečna".

Lej, ljuba žena, še stari menih so zaljubljeni vate.

— In ne govori tako, je resno in slovesno rekla Asunta. Ta stari menih me je ljubil kakor samo še ti.

Potem pa je pristopila h krsti, poskropila mrtlica z blagoslovljeno vodo in glasno rekla, da je Kržan razumel vsako besedico.

— Večni mir in pokoj tvoji duši, nesrečni Ladislav Gjačić.

L.

O stražnik, benečanski stražnik: "Vstanite, Benečani in kapetani Po morju se vozi poljska kraljica, Zdaj bo vzela beneški tabor. Svetega Marka visoki zvonik".

V krvavih vojnah, ki je imela Avstrija tiste čase s Turki, so igrali važno vlogo kot vojaki in kot piratje v Senju in njega okolice naseljeni Uskoki. Neprestano so vpriparjali pojezde v turške kraje, od koder so donášali mnogo plena, in nobena turška ladja ni bila varna pred njimi.

Avstrijska vlada, uvidevajoč, kako velikega pomena so zanj to neizprosni sovražniki Turkov, je gledala na to, da jih ohrani na svoji strani. Preskrbljevala jih je z orožjem in jim dajala tudi zapovednike. Eden prvih zapovednikov je bil Juri Lenkovič, sin glasovitega zapovednika hrvaške Vojaške krajine, potomce junaške rodovine, ki je vse svoje življenje posvetil vojni s Turki.

Juri Lenkovič je bil imenovan l. 1591. velikim zapovednikom senjskih Uskokov, pri katerih je že poprej služboval kot podpoveljnik in pri katerih je bil tako priljubljen, kakor nikdar pred njim noben avstrijski častnik. Na čelu teh vojakov-piratov je Lenkovič izvršil mnogo junaških činov.

Po smrti Andreja Turjaškega je postal Juri Lenkovič general in glavni zapovednik Vojaške krajine s sedežem v Karlovcu in po smrti Ivana Kobencja, deželni glavar na Kranjskem.

Med Avstrijo in Turčijo po veliki zmagi v Sisku sklenjeni mir leta 1593. ni nikdar zavladal.

Turki se niso hoteli vdati v svojo usodo, tem manj, ker avstrijska armada svoje zmage pri Sisku ni znala izkoristiti. Kmalu se je zopet začelo vojskovanje a z nezadostnimi močmi. Turki so zavzeli Sisek, pustili okrog Zagreba in vdrli tudi na Kranjsko. Končno je cesar vendar poslal večjo vojsko, ki je najpoprej udarila na turško trdnjavo Petrinjo. Juri Lenkovič je s senjskimi Uskoki odločil v bitki in pogljal Turke v beg.

V teh letih se je tudi premenilo razmerje med beneško republiko in med pirati. Republika je želela zadržati Avstrijo, da bi se ne razširila na jug. Bala se je pač za Dalmacijo. Ker je turška vlada vedno zahtevala, naj beneška republika, ki je imela v rokah pomorsko poljejo v Adrijskem morju, zatire pirate, neizprosne preganjalce turških ladij, je začela piratom delati ovire, hoteč se, če mogoče, polastiti Senja. Piratje so to republiko beneški krvavo plačevali. Začeli so napadati in pleniti beneške ladje. Zdaj niso več delali razločka med turškimi in med kristjanskimi ladjami in divjali so tako grozovito, da je beneška republika poslala v primorsko vodovje posebne ladje, naj uničijo senjske pirate.

Zdaj se je med pirati in med beneško republiko začel ljut boj. Piratje so se bili v letih od bitke pri Lepantu dosti opomogli. Imeli so precej četudi le majhnih ladij, z orožjem in strelivom pa jih je zalagala avstrijska vlada. Postali so za beneško republiko to, kar petindvajset let poprej za turško cesarstvo. Potomci in nasledniki strahovalcev turške kroge so bili zdaj neizprosni strahovalci beneške kroge.

Zapovednik beneškega brodovja, Benedetto Moro, je napenjal vse moči, da bi piratstvo udušil, a trudil se je zaman. Postopal je z neizprosno krutostjo. Vsakega pirata, ki ga je dobil, je dal obesiti ali pa prikovati na galero. Tekom treh let je dal obesiti 240 dostikrat popolnoma nedolžnih ljudi.

Piratje so Benečanom vračali milo za drago. Usmrtili so vsakega Benečana, ki jim je prišel v roke in delali beneškim trgovcem ogromno škodo.

L. 1597. so piratje na svojih ribičkih čolnih prijadrali pred Rovinj v Istri. Napadli so eno večjo beneško ladjo in deset manjših ter vse opleni. Pomorili so več ljudi in odnesli za poldrugi milijon goldinarjev blaga.

Beneška republika je zahtevala od cesarja zadostjenja, in dalmatinski namestnik Benebo je prišel s posebnim brodovjem pred Senj, grozeč, da mesto popolnoma uniči, če ne dobi zadostjenja. Cesar je, četudi nerad, poslal Jurja Lenkoviča v Senj, da pirate kaznuje. Sedem piratov je dal Lenkovič obesiti, drugim je pa prizanesel, da bi jih ohranil na strani Avstrije.

Malo mesecev pozneje, februarja l. 1598., je admiral Benebo zasačil 17 piratskih ladij, na katerih je bilo 700 piratov, v luči Rogoznici pri Šibeniku. Piratske ladje so bile polne blaga, popopane na beneških ladjah. Že je Benebo mislil, da so piratje izgubljeni. Toda ti so razprodali svoj plen v naglici in za vsako ceno in se ponoči z nečuvno predrnostjo zapodili s svojimi ladjami v vrsto beneških ladij ter srečno utekli. Beneška republika je admiralu Benebo odstavila in na njegovo mesto poslala admiralu Nikolaja Donata.

Uspehi, ki so jih imeli senjski piratje v svojih bojih s Turki in zlasti z Benečani, so privabili mnogo tujcev v njihove vrste. Posebno s Primorja in s Kranjskega so ljudje trumoma bežali med pirate, katerih moč in veljava je tako narasla in se razširila, da so tudi cesarju očitno kljubovali. V vojaških stvareh so bili pač podložni vojnemu svetu v Gradcu, a ta odvisnost jih ni dosti ovirala, posebno ker so od nadvojvode Ferdinanda imenovani zapovedniki dobivali od piratov vedno svoje dele na plenu in so vsled tega prav radi šli piratom na roke. V nevojaških stvareh pa so bili piratje popolnoma neodvisni in so v Senju dobili celo mestno poglavarstvo v roke.

(Pride še.)

Agitirajte za "Glas Svobode".

POPOTOVANJE V NEBESA.

Iz tega sledi logično: da je vsa stvar o "posmrtnem življenju", ali o kakih bodočnosti "onkraj groba" pristni humbug, ker drugače bi se dotični pač varovali pred peklenškimi mukami, katere toliko grozno slikajo; toda oni ne kažejo najmanjši ugled, ne najmanjšo boječnost, ja, oni živijo v brezmejni radosti, v vednem hru-pu in veselju. Temeljitejšega dokaza pač ni mogoče in ne potrebuje. Ali je morda mogoče, da se hočejo leti ljudje iz ljubezni do ljudstva za tistega žrtvovati? Njemu vse poropati, da je ubogo, — ga tlačiti, da trpi in da v sled tega gotovo v nebesa pride? In oni, oni živijo radostno samo za to, da prostovoljno za ljudstvo v peklu pridejo? Le kakemu izpitnemu popčetu je mogoče to svojim ovčicam natvesti!

Toda preidimo k drugim dokazom.

Proglasa se, da človek ne pride v nebesa s telesom, temveč samo njegov duh, njegova duša. To se mora tako tolmačiti, kajti da bi človek s cilindrom in z lak-čevlji, z frakom in životnikom ter z eno-čnikom in bičem v nebesa prišel, to ne bi največji bedak veroval. V to svrhu so iznašli nekakšni nevedni, babjeverni in na možganih bolni znanstveniki (bogoslovci) dušo na podlagi dualističnega uka, to je dvodeljnost sveta (truplo in duh), kar žal, da še danes večino človeštva, še celo v takozvanih izobraženih krogih, prevladuje. Ta duša je človeškemu umu nepristopna, smešna, modroslovno hoteča biti gromada besed in stavkov raztolmačena, o čem niti oni, ki take definicije stavijo, ne vedo, kje je pričetek ali kje je konec, ali pa kaj da ima sploh pomeniti.

To se reče: Duša je brez telesa in nevidna. To pomeni za mislečega človeka toliko kot — nič, kajti kar je nevidljivo in breztelesno, za človeka ne obstoji — duša, tedaj ne obstoji — je samo v domišljiji.

S tem že moramo dokaz zaključiti, ker z nečim, kar ni, se nemo-remo pečati. A vseeno si hočemo še nekaj vprašanj postaviti in sicer: o življanju in mukah, kar breztelesno dušo onkraj groba čaka.

Vživanje in muke so samo možne vsled delovanja živčnega sistema, možgan. Vso vžitje, tako telesno kot duševno, se naslanja na delavnost čutnih živcev (čutiljivost) in čutilnih organov. Takisto vse bolesti, telesne ali duševne, Brez vida, duha, posluha, okusa in čuta ni vžitja ni muke.

Ali mora tedaj duša t. j. — "Nič" — v nebesih nektar, nebesko pijačo vživati? Ne! — Ali more duša Boga gledati? Ne, ona rima oči, in pa kakor se uči, je tog takisto neviden, duh — tedaj nič, se tudi nemore videti. — Kako morajo duše angelje slišati peti in na harpe brenkati? Angelji so "telesni" duhovi; oni tedaj nimajo krhlija za peti in tudi ne prstov za brenkati; vrhutega nima duša ušesi da bi slišala. — In zamore li duša grozno vročino pekla občutiti? Ne, ona nima čuta. Ali se more duša s razbelenimi kleščami vžigati? Ne — kam? Ona nima ničesar, kamor se bi vžigala, ona je nič. In mora vsled bolečin rjoveti? Ne, ona nima ne krhlija, ne pljuče. — Ali mora vsled groznih bolečin z zobmi škripati in klepetati? Ne, jih nima! — Toda vse to se trdi!

Iz tega se vidi, da "onkraj groba" je samo iluzija, slepilo.

No, sedaj pa hočemo preiti, da izobdijemo tisto "posmrtno življenje" iz prirodnoznanstvenega stališča.

Kje je "onikraj" ali "oni svet"? Popred se je temu vprašanju lahko odgovorilo, ker ljudje še niso imeli vedo o svetotvorju in narave nebesnih teles, sonca, lune in zvezde. Učilo se je — in mnogo ljudi veruje še danes tisto, zato ker popravi — da je višnjevo nebo kakšen trden obok, kateri je, kakor steklenasti zvo-pec za pokrivati sir pri kramarju, poveznjen čez zemljo, kojo se misli kot ploščo. Na ta zvonec, kateri se okolo zemlje suče, so zvezde, sonce in luna prilepljena in tako postane dan in noč. Tako črjo popi še dandanašnji, ker se kaj družega učili niso in tudi ne bodo, kajti bogoslužni mora tudi neumeti biti.

Nad tem trdnem, višnjevem nebeskem oboku so tedaj nebesa,

kamor dobri in ubogi na duhu, pe smrti pridejo. Pekel, kamor hudobni (t. j. pametni) pridejo, se tem nasprotno nahaja spodaj, v notrajnosti zemlje.

Kot dokaz bivanja božanstva v gorenjih višjih višavah in pri-župčnosti vragov in demonov v notrajnosti zemlje služijo razni naravni pojavi. Luč ali svetloba sonca in zvezd, kaznujoči blisk božanstva od vzgoraj, grozeči glas božji, grom, oživljavač dež od vzgoraj, ogrevajoča moč sonca itd.

Takisto se je spoznavalo in se še vulkane, potrese, oseko in plimo, povodenj, kot divjanje in besnost peklenškega duha (Hudič, Pluto, Vulkan itd.)

Toda znanost je stopila tem pojavom bliže in pojasnila neutemeljenost nekega "onegakraja".

Človek je razkril žarek in njega lastnosti; iznašel je dalnogled, teleskope in njegov pogled je zasledovaje prodrl v silne daljave nebeskega prostora, izkajoč "onikraj". Ali on ga ni našel — brezkončni prostor se je pred njim razprostrl, napolnjen z orjaškimi, prosto plavajočimi telesi, kateri k nam, kot bliščeča telesa nasproti žar. Z začudenjem so videli Galileo Gallilej, Kopernikus, Kepler in Giordano Bruno, da so tudi naše sonce, celo naša zemlja in luna tako prosto plavajoča in ogromna telesa, katera z besno hitrostjo v gotovih tirih skozi svetovni prostor šumeče medsebojno krožijo. O kakšnem nebeskem kraljestvu tu vzunaj — ni sledu! Ni konca in ni pričetka; prostor je več, brezkončen, neizmeren in brez meje.

Popi so bili z njihovimi nebesi iz prostora izseljeni in novih še niso iznašli. Iz maščevanja zaradi izpodrinitve so bili razkritelji, predbojevniki razuma in človeške dostojnosti od "nebeskih agentov" na gromado tirani in ob peklenškem vrisku živi sežgani.

Toda tudi peklu in knezu podzemelskega sveta, mima se bolje goditi. Misleči človek preiskuje dimnike pekla, vulkane in pojave potresa ter najde, da se dā vse to v naravem razviku našega zemeljskega telesa razjasniti, in da ni oporišča za pričujočnost prihajenih in razdirajočih duhov.

Preiskalo se je snovi, katere so iz zemeljske sredinje z groznem gromenjem in hrupom kvišku zaglane bile, in našlo se je kame-nje, lava, bazalt, porfir, granit, gnaj, plovec, žveplo, pepel, glen, vodo, kiskele itd., na kratko tvarine, katere našo zemljo sestavljajo, toda nobenih tvarin ali snovi, katere bi dale sklepati na izvanredne dogodke v notrajnosti zemlje. Če bi se bilo kedaj našlo v navedenih in raznih izmečkih, tudi kakšne peklenške kotle, greblje, mučilne klešče, peklenške verige in drugo tako čaro, tako bi bil doprinešen dokaz o peklenški opremi. Ali to se še ni nikoli dogodilo; peklenški knezi so bili tudi izpodriniti ter motovili brez podstreja kakor božanstva v glavah bedakov.

Da vprašanj: "Kje je "večnost" ali "onkraj"? "bliže stopimo, bomo poskusili, s pomočjo matematično in astronomo napredujoče vede, sami pot v duhu nastopiti v ledeno mrzle daljne prostore, da najdemo "onkraj".

Tu se moramo pripraviti na orjaške daljave in časomerje.

Že na zemlji se nahajajo velike daljave, n. p. obseg tiste (ekvator — ravnini — 5400 milj). Toda tudi ta največja daljava se zgubi od one, katere nas ločijo od drugih nebeskih teles. Dalje prih.

Umesten predlog je stavil dr. Tavčar v Kranjskem dež. šol. svetu. Po tem se bode namreč zana-prej o nastavljenju srednješolskih supletov glasovalo v plenarnih sejah. Upati je, da ne pride nobe den Nemeč več na Kranjsko, a bati se je tudi, da ne pride nobe den neklerikalec!

Ruski šovinizem proti Poljakom. Pregarjanje Poljakov na Ruskem Poljskem se nadaljuje. Oblasti so razpusile neko poljsko društvo, ki je zbiral denar za siromašno poljsko dečo, ki obiskuje privatne poljske srednje šole. Na ta način hoče Rusija prisiliti Poljake, da prenehajo z bojkotom ruskih srednjih šol. — Praški "Hlas Naroda" poroča iz Varšave, da je ruska vlada v Ruski Poljski zaprla 184 poljskih šol.

Josip Komar

164 Reed St., Milwaukee, Wis.

priporoča rojakom svojo lepo urejeno

GOSTILNO.

Snažno prenočišče se vedno dobi

Rojakom, ki potujejo skoz naše mesto se za obisk vdano priporočam.

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Banke

Edward Pauch

gostilničar

663 Blue Island Avenue

CHICAGO.

TUKAJ živčim rojakom in onim, ki potujejo skoz Kenosha, priporočam svojo na novo urejeno

GOSTILNO

v obilen poset. Hrana in stanovanje se vedno dobi pri

LOUIS ROBSEL

113 Milwaukee Ave., Kenosha, Wis.

WELKY'S

Restavracija in gostilna,

552 Blue Island Ave.

CHICAGO

vogal Loomis in 18, ceste. Telefon Canal 1458.

G. C. Glaeser

FOTOGRAF. Povečanje slik

323 North 8th Street

nasproti pošte

SHEBOYGAN, WIS. Phone 295 Green

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

GOSTILNA!!!

JOHN DOBNIK

300 Reed St., Milwaukee, Wis.

GOSTILNA!!!

ED. SIHRA,

izdelovalec finih Havana in do-

mačih smodk. Tudi prodajam vse vrste tobak na debelo in drobno.

612 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Dobra Unijska Gostilna,

mrzel in gorak priprizek. : Pod vodstvom

650 Blue Island Ave.

delikā Dvorana za društvene in unijske seje. in Vrga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

Jos. S. Stastny

na 101 Main St., LA SALLE ILL.

na 101 Main St., LA SALLE ILL.

na 101 Main St., LA SALLE ILL.

na 101 Main St., LA SALLE ILL.

na 101 Main St., LA SALLE ILL.

na 101 Main St., LA SALLE ILL.

na 101 Main St., LA SALLE ILL.

na 101 Main St., LA SALLE ILL.

na 101 Main St., LA SALLE ILL.

na 101 Main St., LA SALLE ILL.

ZAHOD IN VSHOD!

Črta N. A. Luhmanove.

(PRIEVEL PODRAVSKI.)

Spalnica starih Bašilov je bila velika, četrtooglasta, topla in zavetna soba. Nikolaj Stepanovič v sivem domačem jopiču je sedel na globokem naslonjaču ter dremal. Glava, pokrita z gostimi, sivimi lasmi na kratko pristriženimi, se mu je povesila na prsi. Okrog zaprtih oči se imel temno — modre kolobarje; tenak, koničast nos mu je čepel na lieu. Njegova žena, Natalija Petrovna, je tudi sedela tukaj na nizkem stolu in gledala v domin. Na kolenih ji je ležal velik beli maček in njegove okrogle, zelene oči so tudi zrlle uporno, nepremično v ogenj. Rudeča žrjavica je ležala kot nekaka čudna grba; časih je pokukal iz nje plamen slični mizotajočemu jeziku ter obližoval drva, katerim je dal kmalu drugo podobo.

Kaj se je sanjalo mački, zroči z oči Izide! Brezdvomno ničesar; egoistično in čutno je ljubila toploto in svetlobo; toda domača gospa je zrla na počasi dogorevajočo žrjavico z oči polnimi solz. Nikolaj Stepanovič je bil bolan in dasiravno zdravnik ni rekel nič odločnega, so vendar vsi domači čutili nekak nagonski pritisk, ki se ne more podvreči nobeni analizi, kateri se udomači ondi, kjer kraljuje nevidljiva smrt...

Doslej je Natalija Petrovna odgovarjala z mirnimi, navadnimi frazami, kadar se je razgovor tikal smrti: "Kaj, hvala Bogu, doživeli smo dovolj, sedaj bo čas iti k počitku. Nikolaj Stepanovič je doživel dostojanstvo in čast, Bog daj slehnemu toliko doseči..."

A sedaj, ko se je krilo smrti dotaknilo njenega praga, so se njeni nazori nakrat nekako razširili, zjasnili in z grozo se je ozirala na življenje.

Kje je življenje? S čem zasluži spomina? Ali je sprovajala kedaj s svojim Nikolajem Stepanovičem pravočisto življenje, ali sta se radovala kedaj tega, kar sta imela? Ali sta želela saj enkrat v življenju vstati tekoče ure? Nikdar! Živela sta le za prihodnost; — "danes" je bil le zgolj stopinja, po kateri sta prestopila na "jutri". Dostojanstva, redovi, namenjane, potovanja na tuje, vse to je imelo ceno le dotlej, dokler je bilo še daleč; kakor hitro pa se je kaj doseglo, je že postalo fakt ter je brez odloga pripadalo minulosti in izzivalo samo po sebi nove nadeje in načrte za prihodnost. Življenje njima je bilo "prihajajoča usoda", v kateri sta nestrpljivo čepetala, pričakujoča, kedaj bo izvršen ves imenik vsega tega, kar sta zahtevala od življenja, da bi se potem odprle duri na stečaj... kam? Tega niti sama nista jasno vedela. Toda tukaj, ko sta dosegla ves pozemeljski blagor, ki je bilo mogoče uživati to, kar sta si pridobila, sta se že odločila prekoračiti "vežo" svojih pričakovanj, toda za odprtmi durmi sta našla le — grob. Pot življenja je prekoračena. Kaj je ostalo po njej?

O mnogo, mnogo! Takšna "masa" dogodkov, imen, toliko čast... Toda kje je prava sreča, tiha zadovoljnost v vsem?... Takšne sreče ni bilo; radi samega pričakovanja in načrtov sta Bašiloveva pripravila prvo življenje. Kaj je bila med njima ljubezen?... Spoštovala sta drug drugega, vse življenje sta šla naravnost, načrti, propešni ljudje in potrebno znanje so tako napolnili njim čas, da si ju laže imenoval zaveznika nego zakonska.

Natalija Petrovna si je otrlila obrisač solze, ki so ji trkljale iz oči, vzela je klešče za ogelje ter z levo roko pridržujoča umazano mačka, začela z desnico pokladati ogelje na žrjavico, da je tako postavila cel ognjeni stolp.

"Vse svoje življenje nisem storila nikomur nič zalega. Vzgojila sem hčer s pomočjo najboljših učiteljev in učiteljic, njene prostosti nisem omejevala z ničemer" — je dokončala Natalija Petrovna v mislih otožne račune svoje ga življenja.

"Mar me spite?"

"Lahno potrkanje na duri in vprašanje vstopivšega za tem zdravniku Slovecu se je oglašilo tako nepričakovano, da se je Na-

taliya Petrovna kar vstrašila; klešče so ji padle iz rok in postavljen stolp jasno rdečega ogelja se je podrl.

"A-a, zdravnik!" je pozdravil prišleca sprebuje stari Bašilov. — "Veseli me, da ste prišli". Črez eno uro, ko je pomiril kolkor je mogel Natalijo Petrovno in prepričal svojeglavnega starca o potrebi "consilija" je odšel zdravnik po notranjih stopnjicah navzdol.

Duri v knjižnico so bile odprte; korakajoč mimo njih je Slovec nehoté obstal. Pri omari, napolnjeni s knjigami, je stala na nevisoki lestvici Liza Bašilova. Siva suknena obleka se ji je kaj tesno prilagala. Tu ni bilo trakov, niti lepote, ne visoko nategnenih ramen, marveč le povsem preprosta jopica in gladka janka, viseča navzdol v rali gubah. Lice je imela nekoliko vzdigneno, kakor bi vozil črni las bil pretežak za njeno glavo. Z desnico je prebirala knjige na gornji polici. Velika svetiljka, potegnena celo navzgor od stropa, je osvetljevala vso vito postavlo mlade deve. Slovec je videl njen zali polnobraz, črne obrvi, kotičke rdečih ust, nežni vrat, bel kakor mleko, ki je tičal v ravni črti nad nekoliko napetimi prsi.

Kadarkoli je Slovec videl Lizo, napravila je nanj posebni vtis. Pri tem dekletu je bila nenavadna ženska lepota združena z močjo in zdravjem. Vse njeno gibanje je bilo lahko, graciozno in odločno. Velike sive oči so zrlle jasno in naravnost. Bila je zmerom mirna in vesela in sedaj, zroč na njo, nesluhteč njegove navzočnosti, je čutil, kako mu prsi dišejo globleje, srce se mu ogreva, kakor bi ga prešinjal nekak topel žarek. Nekaj ga je na vso moč vlekel k njej in prekoračil je prag knjižnice.

Liza se je takoj obrnila, ko je Slovec vnišal ter položila roko na lestvo, kakor bi hotela zabraniti, da se ne bi premaknila pod svojo težo.

"Zdravstvujte, Peter Dmitrijevič, tako ste se prikradli, da vas nisem niti slišala!"

"Nisem se prikradel; le koraki se niso čuli po preprogi; gotovo ste zaglobljeni v svoj posel. Grem od Nikolaja Stepanoviča, ki je resno bolan."

"Resno?" vpraša deva in pusti knjige ter nakrat nepričakovano skoči z lestve na nasprotno stran od zdravnika.

"Kaj je z očetom, — povejte mi, prosim!"

Zdravnik ni hotel prestrašiti deve; nasprotno smatral je za svojo dolžnost skrivati kolikor le mogoče, svoje otožno pričakovanje, toda nehoté je prišel s to omenbo, ki je opravičevala njegov vstop v knjižnico.

"Nevarnosti ni nobene. Zagotavljam vas..."

"Peter Dmitrijevič, materi ne smete povedati, toda meni je treba povedati resnico! — Vzemirjena radi očeta je pristopila deva bliže k zdravniku ter mu uporno zrla v oči, kakor bi hotela iz njih zajeti one misli, katere ji ni hotel povedati.

"Povejte, kaj je z očetom?"

"Vtrudil in prehladil se je, toda ponavljam, doslej še ni nič nevarnega. Pa le samo vam sem hotel povedati, ker vem, da vi imate nanj velik vpliv; prisilite ga k temu, da ne bo hodil iz sobe; ne puščajte mnogo ljudi k njemu, ne dajte mu kvart v roke — slehno ganutje mu je škodljivo. Zahajati hočem semkaj vsaki dan in sem prepričan, da črez teden dni bo zopet na nogah. Ste se pomirili?"

"Skoraj?"

"A sedaj mi dovolite spregovoriti z vami za pol ure?"

"Vsedite se, Peter Dmitrijevič, prižgite si smodko —" Po teh besedah je Liza šla k mizi ter postavila k stolu, kateremu se je bližal zdravnik, vse potrebne reči za kajenje.

Slovecu se je nekoliko tresla roka, ko je izbral svalčico. Nakrat, povsem nepričakovano, se je bil odločil, da danes, takoj sedaj, poprosi Lizo za roko.

Slovec je bil mlad, iz vrle rodbine, preskrbljen za starost ter se ni bal dosti, da bi mu stara Bašilova odklonila njegovo prošnjo, toda ne njuno soglasje, marveč srce Lize se mu je zdelo oni dar življenja, katerega doseči je mogel samo človek, odlikovan po u-

sodi.

"Elizabeta Nikolajevna!" — glas Sloveca se je bil tako spreminjal, da je Liza takoj zapazila, kaj to pomeni, kaj ji pove dalje; lahna rdečica ji je zalila lice, ki je takoj zibnila.

"Mogoče, da si že domišljujete, o čem sem se odločil govoriti z vami sedaj, ko sem naletel nepričakovano na vas samo."

"Poslušam vas..." mu odvrne potinoma Liza ter se vsede njemu naproti na stolček.

"Elizabeta Nikolajevna, takoj vam povem to grozno besedo, ki me muči. Ne odgovarjajte mi ničesar, to je, ne, ne tako... ako so vam zopre moje besede, zapodite me takoj, pretrgajte mi govorico z eno samo besedo... ali ako nasprotno... tako... tako, le ne izganjajte... Elizabeta Nikolajevna... prišel sem vas prosit za vašo roko..."

Slovec pobeši roko in začne ogledovati svoje kratke škornje.

Liza je že davno čutila, da uga-ja zdravniku in vzajemno ugajal je tudi on njej, toda odločno ni pričakovala ničesar tako urnega in sedaj ji je srce grozno vtrpalo.

Iznati... pretrgati — čemu? Molčati sprejeti predlog? Ali ga v resnici ljubi? Pogledala je mladega človeka, njegove kodraste, črne lase, ki so se mu vsipavali v zalih šapeljih na čelo, na blede lice in sive oči ki so bile sedaj tako otožne; ugajal ji je, bil ji je simpatičen, toda ona je čitala, čutila, da ljubezen, to je nekaj drugega. Tako kaj je to — saj pride potem. Če je temu tako, pa to še ni istinit občutek...

"Peter Dmitrijevič, vidite..." je začela.

Slovec je poskočil. "Razumim! ali naj odidem!..." "Ne, čemu... ne," je s strahom pristavila Liza.

Slovec je dvignil glavo, oči so se njima srečale in tu sta se nakrat povsem nepričakovano, nervozno, toda istinito nasmejala.

"Ali sprejmete mojo ponudbo?"

"Čemu tako hitite?" ga je vprašala Liza, ko se je bila že zbrhihtala, "saj ste že izrekli najstrašnejšo besedo... a nisem vas zapodila; nu, sedaj se pomeniva."

"Pomeniva se", zakliče veselo Slovec ter si oddahne s polnimi prsi. "Oh, kako mi je lahko, kakor bi se mi bil kamen odvalil od srea!"

Zopet sta se oba nasmejala.

"Toda kaj, Elizabeta Nikolajevna, niste me zapodili, pa tudi tega niste rekli, naj ostanem; to pomeni, da v vašem srečanju govori nekaj nevedoma za me in proti meni... torej povejte, kaj je prav za prav? Začnite bodisi tudi od te strani, kar je proti meni, ko se dá laže povedati."

"Nú vidite", je spregovorila jecljaje, "jaz nisem zaljubljena..."

"...to je... jaz si tako mislim", je hitela popraviti... "kajti, ko bi bila danes jutro začela, da se ženite... da jemljete drugo... jaz... jaz ne vem... ali bi bila radi tega... nesrečna..."

"Tako, nú in sedaj... sedaj, ko sem vam že povedal, da vas ljubim..."

"Tega niste še povedali..." zašepeta Liza.

"Nisem povedal?... Vidite moje srce to tako pogostoma in tako glasno govori, pa sem si mislil, da ste ga tudi vi čuli!... Tako sedaj... ko sem vam povedal, da vas ljubim, ako bi umrl, zginil ali odšel nekam daleč... za zmemom... ali bi ne bili žalostni radi tega?"

Deva je široko odprla svoje oči in ga pogledala, ne reši pri tem besedice. Vsa osupla je poslušala, kaj se godi v njenem srečanju — ondi se je spremljala ljubezen, kakor bi se bila dvignila s tal nekake megle, katere je ležala med njo in tem še pred nedavno njej tujim človekom, kakor bi se prikazalo sonce namesto te megle ter osvetljevalo in ogrevalo vse okrog. Še enkrat so se srečale oči mladih ljudi, a v njih je bila že skrita nežna laskavost.

"Ne, ni treba umirati, niti odhajati..." je dejala potihoma. "Toda to vam povem, da imam svoje nazore in svoje ideale za življenje..."

"Povejte mi jih..."

"Dá, obstoje le iz nekoliko besed. Hočem biti srečna na vsak način!..."

"Evo, to je lepo! To se povsem strinja z mojimi nazori! Prišel

sem uprav k vam, iščem uprav vas, radi tega tudi čutim, da bom z vami srečen... kot človek in kot zdravnik vam povem, da sreča obstoji v zdravju in ravnotežju! Odpustite, nemara se vam vtegne to zdeti, kot nekaka pedantna fraza, toda jaz govorim iz duše!..."

Slovec vstane ter se približa k deva njegove oči so zrlle sedaj mirno in jasno, glas mu je bil gotov kakor bi govoril s prijateljem.

"Vidite, sposoben sem za to, da postanem srečen, ker strastno ljubim življenje, zlasti v vseh njegovih preprostih pojavih; čutim se srečnega, zavedajoč se tega, da moje prsi dihaajo globoko in svobodno, da je moja glava sposobna nazumeti in delati, da mi srce bije radostno in močno; ljubim prirodo in znanje v njej najti vžitek navzlic vsem pogojem človeškega življenja. Znajste, da ni slehni sposoben, za srečo; mnogi smatrajo trpljenje kot delež vzvišenega značaja, toda evo, vi stavite srečo kot odločen pogoj za življenje in meni to zelo ugaja!"

Lizino lice je gorelo, oči so se ji svetile, zdelo se ji je smešno, da zdravnik govori ognjeno in nejasno, toda razumela ga je prav dobro.

Dá, resnica, eden izmed pogojev sreče v rodbinskem življenju tiči v tem, da razumijo drug drugega. Občutek neskončno nežen in zaupljiv, je vstajal iz globeli njenega deviškega, čistega in zdravega bitja.

"Peter Dmitrijevič, ali veste, kaj čutim uprav sedaj... v tem trenutku?... Da sem srečna!"

Slovec skoči proti njej.

"Liza!"

Toda ona ga odrine z nežnim smehov.

"Dá, srečna sem in vem, da ste to tudi vi... toda sedaj dovolj, opustiva ta razgovor... dokler očetu ne odlaže. Meni je nekako strašno biti tako vesela, ko pa vem, da oče in mati trpita! Saj mi verjamete?"

"Brezpogojno. Ne potrebujem več niti ene besede!..."

"To je dobro. Posedite še nekoliko, ne odhajajte..."

Odšla je k mizi ter si prizadevala nadladati svoje ganutje in urediti razmetane knjige.

On se je vsedel na prejšnje mesto in si prižgal svalčico. Nista premišljevala dalje, nista analizirala svoje občutke, marveč le molčala, ne da bi gledala drug drugega, a oba sta se čutila zelo srečna, ganjena, v zavesti, da imata oba enake občutke.

Med tem ko je zgoraj dogorevalo eno bitje in se spravljal v red posledice prekoračene poti, se je spodaj pričevalo drugo življenje in ljudje so verjeli znovi v možnost pozemeljske sreče.

Listnica uredništva.

Ostali dopisi pridejo na vrsto; za sedaj zaradi pomankanja prostora ni bilo mogoče.

Na mnogo vprašanja zadevajoč Kakerjeve "božje previdnosti", odgovarjamo da ima stvar generalni poštar v Washingtonu v rokah, kateri je še enega poštnega inšpektorja v Chicagi pooblastil da stvar uredi, oziroma — — —

Listu v podporo.

Keržišnik F. 25c; Pirih Anton 50c.

THE NORTH AMERICAN ACCIDENT INSURANCE COMPANY.

Nesreča nikoli ne praznuje.

Radi tega tudi Vi ne veste, kje Vas ista čaka. Za samo jeden dolar na leto se lahko zavarujete za slučaj ponesrečenja: Za izgubo življenja \$1.000, za izgubo obeh oči, ober rok, obeh nog, ali jedne roke in jedne noge \$1.000; za izgubo jedne roke ali jedne noge \$250, za izgubo jednega očesa \$100. Bolnička podpora znaša \$7.50 na teden. Sprejemajo se možni in ženske od 16 do 45. leta. Pišite za pojasnila in če dopišljete v listu \$1.00 se Vam takoj dopiše zavarovalna polica za \$1000. — Pisma naslavljajte na: CHARLES HEIN, 906 Trinity Ave. Bronx, New York, N. Y.

ODVETNIK PATENTI.

KAREL STROVER

1009-140 Washington St. CHICAGO, Tel. 3999 MAIN.



Neuropin Želodečni Grenčec

je znašel J. B. Scheuer, v nemškem Jasuiku na Moravskem, Avstrija v začetku zadnjega stoletja in ga postavil na ameriški trg v letu 1900. Vsako priznava, da isti je najboljši želodečni grenčec v eksistenci! Ta grenčec je napravljen iz izbranih zelišč in korenin, vsebujejočih medicinske snovi in je gotovo, zanesljivo zdravilo proti kislini v želodcu, zaprtju, želodečnem krču in grizavi. Priporoča se ga za preganjanje plinov iz drobja. Samo en poskus pokaže dobre lastnosti tega grenčeca.

J. B. SCHEUER CO.,

IZDELOVALEC

158 W. Kinzie St., Chicago, Illinois

GARANTIRAMO DA JE

SLOVANSKA KORONA

zdravilno grenka vinska TONIKA napravljena izključno le iz starega, čistega kalifornijskega vina.

Ista vsebuje najbolj pomagljive snovi za človeški sistem, deluje na črevesa in jetra. Vam da trdno spanje in Vam ponovi Vaš potrt sistem lepše kot katerokoli drugo zdravilo.

Naročila na debelo za te, kakor tudi za žganje, likerje in vina se lahko pošiljajo na

Mohor MLADIĆ GENERAL AGENT

158 W. Kinzie St. Chicago, Ill.



Izdelujemo obleke po meri iz čisto volnenih, domačih in importiranih tkanin.
Prodajamo gotove obleke za delavnice in praznik.
Imamo veliko zalogo trdih in mehkih klobukov.
V zalogi imamo vedno bogat izbor obučne in čevljev močnih za delo in elegantnih za praznik. Popolna zaloga sraja spodnjega perila, kravat itd. daje našim c. odjemalcem najokusnejšo zadovoljnost. Največja zaloga vsakovrstnih hlač, finega izdelka in nizke cene.

Pridite, oglejte si i kupite!

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA TRGOVINA S OBLEKAMI
JURIJ MAMEK,
581 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Vsak slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojem domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8.30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.
ure dopoludne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.



W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM POHISTVOM

624-628 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9 CHICAGO ILL.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)

Published by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreementPrvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in veljaZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$1.50
za pol leta.....\$1.00ZA EVROPO:
Za celo leto.....kron 10
za pol leta.....kron 5NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznajo poleg Novega tudi
Stari naslov.

231

GLAVNI ODBOR S. N. P. J. V ZVEZI Z JOŽA ZAVERT- NIKOM & CO.

(Nadaljevanje.)

Ves glavni odbor, na čelu mu g. Potokar, kot predsednik S. N. P. J. se strinja s računmi, katere glavni tajnik vsake tri mesece o-glašja v enotnem glasilu. Mi smo že opetovano dokazali, da račun niso samo nepravilni, temveč po-manjkljivi in da resničnemu stanju enotnega premoženja ne odgovarjajo. Glavni odbor ni ni-česar ukrenil, da bi se uplojči ne-dostaki odstranili in pripuščja se danes, da se člani vedoma slepi.

Mi smo svoj čas dokazali, da revizorji enotnih računov so skrajno nezanimljivi in da z njihovi "Izjavami" društva in člani S. N. P. J. direktno slepari-jo. Tedaj ne vedo ne društva ne člani pri čem da so.

V obilicah teh groznih nedostat-kov, vprašamo: čemu pa je glavni odbor, čemu revizorji in čemu je porotni odbor? Vsi skupaj — iz-vedenjski Mr. Kržeta — nevedo za-kaj da so izvoljeni — in kakšna dolžnost jih veže napram članom in društvu S. N. P. J. Ako pa se zavedajo svojih dolžnosti, tedaj jih nočejo namenoma izpolnjevati in kaj zaslužijo le ti gospodje v tem slučaju? Oni ne zaslužijo sa-mo da se jih iz S. N. P. J. izbae-ne, temveč zaslužijo, da se jih po-še na ričet!

Pri tej priliki že sedaj opozar-jamo delegate, to se reče može-degate da se overijo o poroštvih do-tičnih glavnih uradnikov — a-ko poročstva sploh imajo — in pa da se ne dajo kar kratkim potom preklatici. Nam se vsekako vidi, da bo še dosti konfuzijona.

Možje, kateri so se zavedali svojih pravic in dolžnosti, ter se s postopanjem g. Kržeta niso strin-jali, niso samo svoje mandate odložili temveč so iz S. N. P. J. popolnoma izstopili. Kaj pomeni to? Člani v koje so delegatje svo-je prepričanje in upanje stavili pa odstopijo! To jasno kaže, da se niso hoteli Kržetovemu teroriz-mu vkloniti in prevzeti odgovornost za "vzorno gospodarstvo" pri gl. odboru. Le-ti možje so prav storili, sicer bi se jim znalo pri-petiti, kakor Nemec pravi: "Mit gefangen, mit gehalten".

Da se še nekoliko pri jednotlivih računih pomudimo, moramo tu konstatirati, da pri oglaših v jed-notnem glasilu, se nahajajo izdat-ki kot "provizija". Provizijon? Na kakšen način? Ali si g. Krže zaračuna provizije za oglas spisa-ti, ali ker kolekta za oglas? To nam ni jasno. Da spiše oglas, to je njegova dolžnost in je od jed-note plačen, da za kolektati ima pa njegov "vice" več ko preveč ča-sa in je od jednote takisto plačen z dnevnim \$2.25. Tedaj kaj je z to "provizijo"? Zakaj je jednot-na blagajna krajšana?

Tu smo članom in društvu S. N. P. J. pokazali in dokazali, da g. Potokar ni sposoben za pred-sednika S. N. P. J. Mogoče je iz-vrsten salonor, toda predsednik S. N. P. J. ne prodaja pive ne žganja; on mora skrbeti za red in proevit jednote, za kar je izvol-jen, kar pa g. Potokar ni storil in ne stori.

Mi smo g. Potokarja na nedo-statke, kateri se godijo v gl. od-boru, večkrat že opozorili: a mož, namesto da bi bil krenil, to se reče, pravočasno krenil na pravo pot, nahuilil nas je v "sosedu iz-za plota", kakor kakšne pobali-ne, doma razbijal — kakor se nam je poročalo — in burke u-ganjaj. Ja, gospod Potokar, se je pač prenačil, on ni premislil, da ako "Glas Svobode" ne bi bilo,

tudi S. N. P. J. ne bi bilo. "Glas Svobode" je vsikdar enakopravnost vseh članov S. N. P. J. zastop-al, ščitil je člani pred vsakim nasilstvom, in agitiral je za raz-voj jednote. Članom se ni krivica godila, to dokazuje dejstvo, ko ni bilo nikdar kakšne tožbe. Kaj pa je z vami, vi vsegamogočni gospod-je? Ali je bilo potreba tožba, ka-tere ste naperili in tudi pošteno zgubili? In za katerega denar ste se nesmiselno tožarili? Za jednot-ni denar, za denar kateri je težko zaslužen in pa za denar tistih, ko-je ste vi deloma iz jednote neo-pravičeno izključili, deloma so sami izstopili, ker vas nočejo po-znati.

In kar je "Glas Svobode" zgradil, to ste se vi možakarji trudili porušiti. Prefriganji ste hoteli biti — razumete? ste hoteli biti že na La Sallski konvenciji, kjer ste Kondu letno \$100 kot li-sti-stvo v podporo obljubili — se ve-takoj s pridržkom, "ako list Glas Svobode ne bo proti — vi ste rek-li proti S. N. P. J. a mislili ste proti vami —! Vidite, že iz tega je razvidno, da ste bili, koj po volit-vi in vaši izvoljitvi pripravljeni na gospodarstvo, kakor ste gos-podarili in še gospodarite; gos-podarite, da je vrhunec vseh škanda-lov!

"Glas Svobode", ko je videl vaše početje, je prekrizal vaše Judežve srebrnike, vam jih v obraz vrzel, ter vas in vaše brez-stidno početje pričel razkrinkava-ti kakor ste in še zaslužite.

Možje v glavnem odboru, bili so izsebe, kar sape jim je zmanj-kalo. Nekaj je bilo treba ukreniti, da naval odbijete, in ukrenili so, ter se zatekli k efijaltom, izdaji-cam vsake človeške dostojnosti namreč zatekli so se k "Prokle-tarčenjem" načeloma k poštenja-ku Joža Zavertniku!

Kdo bi bil raj, ta ponuden kompromis sprejel, kot so to stor-ili izrodki dostojne človeške družbe?

Bojni klic je bil: "Sedaj pa le po M. V. Konda in po "Glas Svo-bodi"! Konda je bil največji sa-mopasneš, katerega žep ni nasi-čen, bil je obrekovalce, bil je tat, bil je goljuf in vse mogoče in ne-mogoče!" Toda "poštenjaki" v glavnem odboru S. N. P. J. in vsi nizkotneži okolo "sosedu izza plota", vsi revolveržurnalisti, niso hoteli pripoznati, da tisti nikdar nasičeni M. V. Konda ni hotel prodati svoje poštenosti in svoje prepričanje za \$100! Kondatu se ni nihče in ne bo nihče dokazal ne sleparije, ne goljufije in ne ta-tvine, kar obratno mi gotovim e-lementom, zaščitnikom gl. odbora S. N. P. J. vsaki, čas dokazemo, ker gradivo imamo!

Huronsko upitje se je razlega-lo: "Glas Svobode" laže, piše proti S. N. P. J. in uničiti hoče jednoto"! S spričevali o njegovi poštenosti podkovani Joža Za-vertnik je kar žveplo in ogenj na nas bljuval, toda nikdar in niko-li stvarno in z dokazi naša raz-kritja izpodbijal. Ne tega ni stor-il! Vsigdar kačar smo ga za do-kazila ali pa stvarni dokaz prijeli, zlezel je pod klop, skril se je kot ščurek! In še to mu ni zadostova-lo, marveč predrazil se je javno lopovščine zagovarjati, katere so bile že javne!

Ko smo prvič pisali o priman-kljaju jednotega denarja, kako nas je "poštenjakovič" nahuilil: "No, za par sto se gre itd." a po-šteni Zavertnik, "kateri je z nje-govo enjso S. N. P. J. že toliko koristil", ni hotel napram Krže-tu, Potokarju, Fr. Mladicu in ka-kor se že vsi ti "vzorni" moža-karji imenujejo, "Injunction" vzeti, ni hotel leteti k vsestran-skemu Sojarju, da mu bi bil poro-štvo izposloval, se ni hotel po sa-lonih pridušati da, bo S. N. P. J. razbil in ni hotel se rotiti, da bo ves glavni odbor v Joliet spravil. Ne, vsega tega ni bilo! On je sle-paril društva in sleparil je člani S. N. P. J., ko je ne samo resnico prikril, marveč je še potem, ko smo dokazali kar smo pisali, res-nico zavijal in hotel nas laž postavit!

Im kdo je tisti mož (?) Joža Za-vertnik se piše, kateri se po svo-jem njemu povsem vrednim "lažb-žurnalu" širokonsti, "koliko je v korist delavstva in v korist S. N. P. J. storil!"

Gnusi se nam, ko imamo sploh o tej človeški figuri pisati, a pi-sati moramo, ker ima zveste in

njemu povsem vredne pristaše n. pr. Schlemperger, Šavs, in potem pa še en par, katerih imena pa za danes zamočimo, morabiti se še pravočasno poboljšajo, in ker so le ti Schlempergerji, Šavsi itd. tu-di delegatje 4. redne konvencije, a so pri izvanredni konvenciji po-kazali, da so prav Zavertnikovega kalibra, zatoraj je potrebno na prste jim gledati in to temveč, ker ni dvoma, da bi jih sedanji gl. odbor revizorjem blagajničnih knjig imenoval!

Zgoraj smo rekli, da je sedanji glavni odbor S. N. P. J. s Prole-tarčarji oziroma z njihovimi načel-nikom to je zopet tisti Joža Zavert-nik, kompromis sklenil. To je res-nica! Da Krže, Zavertnik in ble-betari Fr. Petrič pod klubokom igrajo, to smo že zdavnaj znali, kar je pa to potrdilo je bil g. Kr-že sam, ko je ob času pogajanja za prenehanja naše kritike, se v našem uredništvu izjavil, da Pro-le-tarec naj bo jednotno glasilu, a "Glas Svobodi" se bi pa dalo vsa-ko leto par sto dolarjev vndpore!!

Nadalje je priznal g. Krže, da jednotno glasilu ni sposobno za agitacijo. To pač tudi mi vemo, in pa še celo, ko se člani S. N. P. J. pritožujejo, da se to glasilu ne dobje, če prav so ga plačali.

Tedaj "Proletarec" jednotno glasilu, "Glas Svobodi" pa zopet Judežev groš! Ne, ne! Gosp. Krže se je bil zopet prepričal, da se M. V. Konda ne dá podkupiti in da je Krže delal račun brez ostrija.

"Proletarec", kateri se je od časa njegovega poroda pehal in trudil, kako da bi S. N. P. J. ško-doval in nje ugled izpodkopal, a sedaj pa, da bi bil kar čez noč po milosti Kržeta in sedanjega gl. odbora, jednotno glasilu!!! To vprašanje in ta nakana ni za zdra-ve možgane! To si mora iztuhtati le kakšen Krže in Zavertnik ter blebetavi Fr. Petrič, katera tro-jica hodi nakane sklepati za les-kov gim v Riverside. Seveda, tak predlog stavljen od Kržeta bi Šavs, Schlemperger in pa še ka-kih 10 delegatov z veseljem spre-jeli, kajti to so možje, katerih prav nič ne briga, ako gre S. N. P. J. danes rakom žvižgat; toda pridejo pa tudi delegatje, koji so možje, da se ne bodo dali v kožji ro-č ugnati, ne od Kržeta ne od Potokarja, ne od Frank Mladica — kateri ima največ Proletarče-vih delnic in želi, da ne bi ves de-nar zgubil, ker delnice stoji sedaj v vrednosti grozno daleč pod "ni-člo", in se ne bodo dali nikomur potegniti ne za sladko bese-dičenje, in ne za čašo pive, mar-več nastopili bodo kot en mož za pravico in za proevit, sedaj skraj-no korupirane S. N. P. J.! Ti mož-je bodo delili zaslužno plačilo! Da bo tako, to smo uverjeni.

Da "Proletarec" na silno slabih nogah stoji, to nam je zna-no in v zvezi temu, da ima pri S. N. P. J. zaslonbo, ma čisto slabo prihaja in edina nada ga še vzdr-žuje, da postane glasilu S. N. P. J. Sprevidli so zaplotarji, da z njih-ovimi ideali ni nič in da se z ide-ali tiskarna, pošta in razno drugo nemore plačevati, treba je imeti denar, a vražja smola, tega pa nimajo. Toda kdo je temu kriv? Zaplotarji sami! Iz gole zavisti se je listič ustanovil, ves čas obstoja je edino ruval in se ponašal kot prava baraba. Vse je bilo in je še izpostavljeno napadljivejšemu obre-kovanju, kar se ni s temi humbu-garji strinjalo, ja, celo poštene ljudi, koje niti nepoznano so prav po tolovajsko napadali in sramo-tili! To se je godilo z delegati S. S. P. Z. In kaj so dosegli s tem lopovskim početjem? Gnus in pa številne odpovedi lističa so dose-gli! To jim je plačilo za uzorno uredovanje "edino delavskega in socialističnega lista za Slovence v Ameriki"! Ali je to delavski list, ko podira to, kar delavci s trudom in požrtovalnostjo zgradi-jo?! Celu od takih ki niso člani ne S. N. P. J. in ne S. S. P. Z. smo dobili izražanje ogorčenja nad pi-savo "edinega delavskega lista v Ameriki" kateri se po vsej pravi-ci zove: "Sosed izza plota!"

IN TA IZVRŽE VSEGA ČA-SNIKARSTVA NAJ BI BIL GLASILO S. N. P. J.! TA ZDRAŽBAR, KATERI SE JE STO IN STOKRAT PEHAL DA BI S. N. P. J. UNIČIL, A SEDAJ DA BI SE PRI NJENIH JASLIH MASTIL? ZA POČ T!! ZAVERT-NIK NE BO NIČ!!!

(Dalje prihodnjič.)

DOPIS.

Oregon City, Ore. 24. sept. 09.

Prosim da priobčite priloženo potrdilo, katerega sem dobila v tovarni W. P. and P. Co. zaradi mojega moža Peter Kurnik, ko-jeja je lopov Šavs zahrbtno na-padel v Proletarcu št. 82, češ, da je moj mož nekoga ob delo pri-pravil in da je sploh nekakšen škodoval. To je nesramna laž in ako Šavs tega ne dokaže, kar mo-jemu možu spodbika, mu rečem javno tu v listu "Glas Svobode", da je skrajno podel lažnik in o-brekovalce, katerega naj vsaki pošten človek prezira, kar izmeč-ka človeške družbe. Rojaki vas svarim, da se Šavs varujete, ker on s svojim priljubljenim jezikom vsakega prevari, kakor hitro se ž njim v pogovor poda, kdor se pa noče ž njim pečati, poskusi Šavs vse načine da bi mu škodo napravil (Op. ur. Živa fotografija Joža Zavertnika!) in če dru-gače ne, mu pa poštenje krađe. In to priča to potrdilo, da ni res kar "sosed izza plota" v št. 82 piše, ter je laž širokoustneža, in le še svetujem da naj jezik za zobmi drži sicer bo v "špekam-ri" premišljeval o njegovi pošte-nosti.

Toliko za danes in ostajam s spoštovanjem M. Kurnik.

Opomba uredništva. Tu poda-jamo imenjenj spričevalo v iz-vižniku in v prevodu, katero se glasi:

Willamette Pulp and Paper Co.
Incorp.

Oregon City, Ore. sept. 22. 1909.

To whom it may concern:

This is to certify, that Mr. P. Kurnick has been in the employ of the W. P. & P. Co. as fireman over two years and during that time to my knowledge has never brought about or tried to get any of his countrymen discharged from the W. P. & P. Co. and has always been a good and faithful employee.

(Signed) J. C. Pollanz

Mill B. Supt.

(Poslovenjeno): Kogar zadene: S tem se spričuje, da je bil g. P. Kurnick vpsojen pri W. P. & P. Co. kot kurjač čez več kot dve leti, da v tem času, kolikor je meni znano, ni izposloval in tudi ne skušal izposlovati odslovitve ka-kega svojega rojaka iz W. P. & P. Co. in da je bil isti dober in zvest delavec.

(Podpis) J. C. Pollanz

Mill B. Supt.

Dostaviti nam je še, da ne razu-memo kako da se mora gospa do-pisovateljica zneimrjati radi Šavs-a ali pa zaradi "zaplotar-jev". Zaboga, kedaj pa je še "so-sed izza plota" resnico pisal? Vsaki revolveržurnalist mora svo-jemu geslu zvest ostati, katero se glasi: "Laži kolikor moreš in kradi čast in poštenje vsakemu, kdor se ti ne vklone"! Nemec bi rekel: "Alle miteinander sind kein schuss Pulver werth". Si-cer zavedni Slovenci poznajo go-lazen!

Pri tej priliki še dostavimo, da nam je prijatelj poslal izrezek "Glas Naroda" z dne 24. sept. t. l. kateri se glasi: Zaplotarji sami! Cenjeno uredništvo: —

— — — — — In sedaj nas je zapustil še Fran Šavs. Tež-ko smo se ločili od njega, ker je bil vsakemu dober in prijazen. A njegova večja dolžnost, da izpolni kar mora storiti. Šel je namreč kot delegat na 4. redno konvencijo S. N. P. J. Tudi njemu obilo sreče! Mihael Peter Stružnik." Prijatelj vpraša: "Kje pa se vr-ži letos konvencija, da je delegat Šavs že davno na potu; pa ne menja na Kranjskem? Kaj pa če potuje na jednotne stroške?" To je pač lahko mogoče!

Angleščina brez učitelja,

po navodilu:

Slovensko-angleške slovnice,
Slovensko-angleškega tolmača in
Angleško-slovenskega slovarja.

Vse tri knjige v eni stane le \$1.00 in je dobiš pri

V. J. KUBELKA,

538 W. 145 St. New York, N. Y.

PIŠITE PO CENIK KNJIG!

NAJBOLJŠI ZDRAVNIK

je tisti, katerega zmožnost in izkušnost v zdravljenju Vam
GARANTIRA, da Vas zamore v kratkem času hitro, uspešno in
popolnoma ozdraviti.



ŽE VEČ KOT 10 LETNO UREDOVANJE

kot glavni zdravnik in ravnatelj na

SLOVENSKEM ZDRAVIŠČU

V NEW YORKU

Vam je dosti jaseen dokaz, da je naš slavn svetovnoznani

Dr. J. E. Thompson.

Dr. J. E. THOMPSON,

najboljši zdravnik, kateremu je vsaka bolezen dobro poznana in kateri ima popolno izkušnost v zdravljenju vseh bolezni, za to Vam ne bode nikdar žal ako se takoj njemu poverite v zdravljenje, ker le tako zamogli bode v kratkem svoje zaželjeno zdravje nazaj dobiti.

NI JE SPOLNE MOŽKE ALI ŽENSKÉ BOLEZNI

katera bi ne bila Dr. J. E. THOMPSONU popolnoma dobro ne poznata in katere bi se on ne upal v najkrajšem času popolnoma ozdraviti. — Dr. J. E. Thompson ima popolno izkušnost v zdravljenju vseh bolezni, ter Vam zamore z njegovo zmožnostjo GARANTIRATI da Vas bode gotovo uspešno ozdravil in ako bolehte naj si bode za katerikoli akutni, ali zastareli notranji ali zunanji bolezni, kakor tudi še tako nevarni in težko ozdravljivi moški ali ženski spolni bolezni. On je na zboru od več stotin zdravnikov dokazal, da lahko bolnika ozdravi, ne da ga osebno pregleda; njemu zadostuje natančni opis bolezni v pismu, akopram je bolnik od njega še tako oddaljen.

Dr. Thompson Vam jamči za hitro in popolno uspešno zdravljenje sledečih bolezni:

Postedice onanije, triper; čanker; sifilis; impotenco, ali nezmožnost do spolnega obolenja; polucijo, ali gubilek moškega životnega soka; revmatizem. Vse akutne in kronične bolezni želodca, srca, glave, grla, ušes, ledic, pljuč, prs, mehurja; kilo ali bruh, nervoznost; vse žilne bolezni; naduho, katere in prehlad, neuragijo, zlato žilo; božjast; vodeno, vse spolne bolezni na notranjih ženskih ustrojih: neredno mesečno čiščenje; beli tok; padanje maternice; neplodovitost; — vse kožne bolezni; srbečino, lišaje, hrasle in rane; mazulje na licu; uši na spolnih delih, t. l. d.

Zdravljenje vseh spolnih bolezni ostane strogo tajno.

Zatoraj rojaki: Ne obupajte ako Vas drugi zdravniki niso mogli, ali ne morejo ozdraviti. Bolehte-li od naj si bode katere koli bolezni, ter Vam je zdravniška pomoč neobhodno potrebna, in ako želite da bode v kratkem in popolnoma ozdravili, poverite samo izkušnemu, vestnemu zdravniku svojo bolezen v zdravljenje, radi tega natanko in brez sramu opišite svoje bolezni v materinem jeziku, ter v pismu natanko naznanite kako je bolezen nastopila, koliko časa traja in se razvijala, ter pisma naslavljajte edino na:

SLOVENSKO ZDRAVIŠČE

Dr. J. E. THOMPSON, 342 W. 27. St. New York

Uradne ure so: Ob delavnikih od 1 do 5 ure pop. V nedeljo in prazn, od 11 ure do 3 popoldan



Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebsčin. Izdelek je najfineji in najokusnej, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebsčin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

EDINA VINARNA

kitoči najboljša kalifornijska in importirana vina.

POZOR! Kedar kupite galon vina, ali več, tedaj Vam pripeljejo isto na dom — brezplačno!

Naša kapljica je izvrstna in kdor je pil naše vino, trdi, da ni še nikdar v svojem življenju poskusil boljše kapljice.

Vsi dobro došli!

Jos. Bernard, 620 Blue Island Ave. TELEFON Canal 842

Missouri! Missouri!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel od J. Boyden ali Star Ranch, del posestva to je kos ležec v Ripley okraju, Mo., in obsegajoč 3800 najlepše ravnine in najboljšega sveta. Ta zemljišče sedaj vržem na trg med ameriške Slovence in sicer s takimi ugodnimi pogoji, da si lahko vsak omisli lastno ognjišče

PRIHODNI BANAT AMERIKE!

Cena akru \$15.00. Pogoji: \$6.00 na akre takoj, ostanek pa kedar hočeš s 6 proc. obrestmi. — Kdor se noče baviti s lesom, ga jaz vzamem v nakup in tedaj plača samo \$10.00 akre in sicer \$2.00 takoj, \$8.00 pa na izplačila. — Kedor meni les prepusti, dobi ves rezan les za gradbo poslopij zastoj. Nikdo ne more kupiti več kot 40 akrov, iz vžemši če je velika družina, tedaj lahko kupi 80 akrov. — Spekulantom se ne prodaj niti čevlja zemlje. — Tekom 10 let bo svet vreden po \$100 akre. — To zemljišče leži približno 1 do 6 milj od slovenske naselbine in ob železnici. — Vse posestne in lastniške pravice dobi-te takoj. Pišite po natančne informacije

F. GRAM, Naylor, Mo.

naselniški zastopnik za državo Missouri

Opazka. Nekoj malega se tudi še lahko kupi med slovensko naselbino

Missouri! Missouri!

Ali ste že obnovili naročnino na "Glas Svobode"? Blagovolite to takoj storiti, ako želite da se Vam list redno pošilja!

Slovenska Svobodomisel. Podp. Zveza

Chicago,

Illinois.

Vstanovljena dne 1. septembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsed., 2348 Blue Island Av. Chicago
 MATH. GAISHEK, podpredsednik, 1430 So. 12th Str. Springfield, Ill.
 JOSIP IVANŠEK, tajnik, 1517 S. 43rd Ave. Chicago
 M. V. KONDA, zapisnikar, 1518 W. 20th St., Chicago
 IVAN KALAN, blagajnik, 341—6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO (predsed.), 11212 Fulton Ave., Pullman, Ill.
 JOS. WERSČAJ box. 271, Grand Works, Ill.
 LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik) bx. 44, Winterquarters, Ut.
 ANTON DULLER, Gamburg, Mo.
 JOS. MATKO, Box 481 Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

A. H. SKUBIC, 2014 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
 IVAN MLADIČ, 2256 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. B. J. DVORSKY, 55 Fisk St., Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika
 Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave. Chicago, Ill. Denarje pošiljate pa
 na Ivan Kalan, 341—6th St., Milwaukee, Wis.
 Uradno glasilo je "GLAS SVOBODE"

DOPISI.

Black Diamond, Wash. 20. sept.

Prosim nekoliko prostora v našim cenj. listu, da sporočim o naših razmerah. Tukaj v Black Diamond gre z delom še dosti dobro in tudi zaslužimo toliko, da se včasih lahko privoščimo kako steklenico ječmenovca, ker ga posebno jaz bolj čislam, kakor pa gospod v črni suknji. (?) Dolgo časa imeli smo tukajšnji Slovenci mir pred temi nebeskimi agenti, ali sedaj se pa vsaki mesec pobira za klerikalne potrebe. Kakor sliši od tega "božjega pastirja" in njegovih privržencev, nameravajo tukaj v Black Diamond postaviti cerkev, toda kako bo kaj ne vem. Tukaj nas je veliko socialistov, kakor je po sam rekel — hvala mu za besede, ker je "salamensko trofil", še ravno niti socializem ne pozna. Kakor sem slišal socialisti ne damo nič za take brezpotrebosti in to zavoljo tega, ker potem bi bil večni dol in večna kolekta. Slovenci, opozarjam vas na to, da pristopajte rajši k podpornim društvam, posebno k S. S. P. Z., ki vam bo delila ob času boleznih podporo in v slučajni smrti pa vašim dedičem usmrtnino. Tudi enumklavski pop hodi tukaj v Black Diamond pobirat za neko društvo, ki pa mi ni znano, kako se imenuje. Jaz bi rekel pr. farška zmirom prazna bisaga, a nje geslo pa je: u-smilite se me v Black Diamondski trpin! Na pa res, nekaj mora biti za njegov "totomozil", — pardon avtomobil; saj še tako zamudi pete litanije, ker se pri glasku rujnega ječmenovca predolgo mudi. Tak slučaj zgodil se je dne 15. avg. t. l., ko je prejšnji dan imelo društvo "Jezus dober pastir" št. 32 K. S. K. J. svoj piknik. Drugi dan bili so tukajšnji slov. pevec povabljeni, da so peli pri cerkvenim opravilu. Se ve, ta svetni moži ni vedel, da bo kako pijačo dobiti, ker so ob nedeljah saloni zaprti, za to je oznanil za popoldan pete litanije. Tamkajšnji slov. farmarji so se vdeležili v polnem številu, ker so bili — radovedni slovenskega petja slišati. Toda čakali so zaman. Božji sluga je pri enim naših rojakov kar za mizo sedel, ter pri čaši pive prepeval svoj "orapronobis".

Ala, sedaj pa pozor! Kateri te samei, le hitro si naj poišče vsak svojo boljše polovico, ker sedaj je lepa priložnost za vas. Enumklavski župnik pride vsako 4. nedeljo v Black Diamond, da opravi tukaj svojo ceremonijo, obljuben pa tudi pobera od tukajšnjih Slovencev mesečnino, oči poročeni po 50c. od samcev pa 25c, to je: kdor hoče več dati tudi vzame. In kadar pa se hoče kakšen par cerkveno poročiti, takrat pa ta božji namestnik tudi več ne računa, kot malenkost \$15 — 20 za katero svoto se mora ubogi trpin boriti celi teden in včasih tudi dva tedna, da spravi skupaj za 10 minut trajajočo pogočdo "častitega gospoda" — pravega Kristovega namestnika. (Op. ur. Še vse premalo!)

Slovenec, zbudi se! Zbudi se iz trdega spanja! Poženimo te šeur-ke iz dežele; delujmo za svobodo in napredek, ker potem postanemo v resnici, kar nas omenjeni božji pastir nazivlje, to je postanemo pravi socialisti!

Imamo še več takih proklamacij, a za danes naj zadostuje; oglasil se pa še bodem.

Labour Day obhajali smo tukaj slovesno, kakor še nikoli popred. Vse lokalne Unije v bližini so se udeležile našega izleta, ter nas prišle obiskat na omenjeni dan. S tem je dokazano, da v združitvi je moč, kakor je povedal govornik organizacije U. M. W. of A., da se hočemo boriti tako dolgo, da zemlja na kateri stojimo, katera je sedaj tuja, mora biti nekoč naša lastnina.

Pozdrav vsem čitateljem "Glas Svobode", cenjenim listu pa obilo uspeha. Opazovalec.

Anaconda, Mont., konec sept.

Prosim priobčite teh par vrstic v nam priljubljen listu "Glas Svobode".

Tu v Anacondi gre še dosti dobro z delom; delamo po 8 ur in zaslužimo po \$3.00. Samo ne svetujem komu, da bi zaradi dela sem hodil, ker se silno težko dobi v zimskem času. Tukaj nas je malo Slovencev, samo kakih 20, in imamo cerkev katera je polovica kranjska in druga polovica angleška. (!)

Naš prelubi fater Janez ne pozabi, kdaj je čas "pede", ter hodi pridno od hiše, do hiše dolarček pobirat se ve da, — za cerkev. Ne misli, kako se težko zasluži pri težkim delu v topilnicah, samo da on dobi, vse drugo mu je deveta briga.

Konečno še pripomnim, da tukaj v Anacondi je mrav, ter imamo že sneg.

Sklepaje moj dopis pozdravljam vse čitatelje "Glas Svobode", Tebi dragi list pa želim mnogo naročnikov in predplačnikov.

Mar. Radush.

Seattle, Wash. 24. sept. 09.

Da je v očeh ameriških kapitalistov, posameznih grabežev človeško življenje ravno toliko, kakor otrokne smodke, dokazuje sledeči slučaj:

Letos prihaja dan za dnem veliko tujcev v Seattle, in vsi izmed teh, tudi ne pridejo zijala prodajati. Veliko jih je med njimi, ki pridejo naravnost na sladke in vabljive besede agentov, katere imajo tukajšnji dobičkalovci razpostavljene po raznih mestih, da priganjajo ljudi v Seattle. Čim več ljudi — tujcev — tem več kšefta. Da v tem oziru ne zaostaja za judovskimi firmami tudi družba polnične železnice, je samoumevno; že pri otvoritvi razstave se je družba izrazila, da ne bo ovirala prometa na ozemlju razstave. V javnosti se pobahati, včasih tudi prav dobro nese. — 60.000 oseb v eni uri lahko prepele iz kolodvora na razstavišče, če prav potrebuje železnični voz eno uro vožnje; tako se je izrazila družba polničnih železnic.

Seveda, to bi šlo prav lahkim potom, ako bi si družba pravočasno nabavila zadostno število pomožnih vozov. Pomožni vozovi pa zopet potrebujejo pomožne delav-

ne moči. In to je delalo družbi preglavico, a konečno je pa uvidela, da vozov je zadosti, samo kolesa se morajo urneje vrteti, pa bo šlo. In res kolesa so se vrtela hitreje in žal, da še celo prehitro. — Katastrofa je sledila katastrofi, ter najbolj grozna je bila dne 24. sept. Rezultat: Eden usmrčen 55 pa več ali manje ranjenih!

Železnični priganjaji so tukaj na kolodvoru, kakor tudi na razstavišču, da priganjajo da redno vsako minuto vozovi dohajajo in odhajajo, in če ima slučajno voz par minut zamude, mora pri prihodnji vožnji to zamudo nadomestiti. In to je bil povod dotične nesreče. Sprevodnik je moral hitreje voziti, kar je popred zamudil in posledica je bila, da je na ovinku 14. ave. in 40. ceste zapečljal naravnost v tam se nahajajoči restavrant, kar je med gosti povzročilo splošno presenečenje. (Op. ur. Prav radi verujemo!)

Druga nezgoda se je pripetila en dan popred, to je 23. sept. tudi s tujimi izletniki. Rodbina obstojela iz 7 oseb je naredila kratek izlet v South Seattle z avtomobilom, ter so se pri znanih zabavalih do ranega jutra; okrog 5. ure so se poslovili od tam. Šafer se je bil gotovo preveč seznanil z vinskimi duhovi, a na avtomobilu je imel zavirac in krmilo za svojo ljubico, ter ni pomislil da ima življenje sedmih oseb v svojih rokah. (Tu moram omeniti, da cesta iz South Seattle v glavno mesto vodi pod mostom po morju. Na večjih krajih je morje že popolnoma zasuto, a koder se ni zasuto se nahaja še voda ali pa suha tal pod mostom.) Šafer pridrdra z avtomobilom po mostu do kraja, kjer se mosta delita na dve strani, in neoziraje se na ovink, vzjel je ravno črto, vozil "grad aus", čez trotoar, podrl držaj in strmoglavil v globočino 40 čevljev na tramovje tik železnične proge. Avtomobil se takoj vžgal in začel goreti, tri ženske so našle takoj smrt pod avtomobilom in trije moški pa smrtonovarno ranjeni in ni upanja da bi pri življenu ostali. Šaferja so poslali nevarno ranjenega kašo rihlat.

Ant. Wershnig.

Moon Run, Pa. 17. sept. 09.

(Op. ur. S to repliko je stvar za nas končana in upamo, da tudi za stranki.)

Prosim da natisnete ta moj opravičen odgovor.

Frank Čuk odgovarja v št. 37 "Glas Svobode" na moj dopis v št. 35, ter pravi da sem bedarijo pisal in mi spodtika stvari, katere ne odgovarjajo resnici. Jaz uprašam, sem pisal v mojem dopisu izmišljotije? Ali sem po nepotrebnem rabil meni predbacivnih besedi? Da, jaz Te le vprašam kaj bi ti storil, ako bi Ti kdo take povedal, kakor sem jih jaz čul dne 8. avgusta? Da sva midva govorila dne 30. maja t. l., to mi je znano in tudi mi je z nana, da kar sem še s Teboj govoril, je konečno prišlo tako daleč, da sem Tebe do dobrega spoznal in da se Ti v marsikateri besedi premotiš in to zaradi tega ker jo dobro nepremišliš. Ti jo daš kar ven, potem naj beseda leti ali stoji, ali jo pa naj drugi prenaša zaradi Tvoje nepremišljenosti. Omeniš tudi, da sem jaz pisal dopis na gl. tajnika in zapisnikarja radi jednotnega glasila in da sem v istem dopisu žalil vašega tajnika dr. "Dobri Bratje". Ali moraš to na površje prinesiti? ter prosim za dokaz. Vprašam, kako da dopise razumiš? Javno povem, da si Ti hotel že popred protestirati proti gl. odboru nego sem jaz, kar tudi lahko dokazem in ne bom šel po takih ovinkih, kakor Ti hodiš.

Že od začetka ustanovitve dr. "Dobri Bratje" št. 88 S. N. P. J. v Moon Run, Pa., ko nas je bilo komaj kakih 17 ali 18 članov in ko so se seje še vršile pri Lenard Mihamu, že takrat si omenil pri seji: "Kaj pa mi, fantje ne bomo nič odgovorili? Pogledite tukaj dopis iz Colorado, ko to in to društvo protestira proti gl. odboru." In kaj sem Ti jaz povedal? Rekel sem, da to nam ni mogoče, ker naše društvo se je komaj ustanovilo. Naj se izražajo starejša društva, katerim je gl. odbor bolj znan nego je nam, in naj si bo v teh ali drugih razmerah. Tako Ti Čuk razumiš resnico! Da sem Ti večkrat omenil, da od društva odstopim, je resnica in sem tudi izvršil. Da bi bil pa radi tega od-

stopil, ker nisem bil delegatom izvoljen, je pa neresnica! Ali si Ti vsega veden, da mene v srce vidiš?!

Predbacivaš mi, da sem besedo prelomil, ker nisem bolnika v bolnišnico spremlil; res je in prosim koliko plačam kazni? Toda kako bi bil jaz izvoljen za spremljevalca bolnikov, bi me večji kazenzadela, kot pa tako. Da pa nisem mogel priti iz Pittsburga tisti večer, kakor sem obljubil, bilo je vzrok slabo vreme, ker je padal dež že v mestu, potem pa še iz Tornburga eno uro hoditi peš do Moon Runa, ni bilo mogoče, ter prenočil sem pri prijatelju v Pittsburgu. A Ti si obelodanil da sem prišel drugi dan kot "psiček iz ženitovanja" in bodeš li to dokazal? Ali bodeš ljudi k psom prištevati in več kako se razumi "iz ženitovanja"? Res je tudi da sem predlog za volitev delegata prezgodaj stavil, pa samo da ni bil prepozno in oprostite, ako to v zlo štejete! Sicer pa je budalost kar Ti pišeš, da sem jaz nameraval delegatom izvoljen biti. Sam praviš, da ni bilo vseh članov pri seji, tedaj tudi me bi bila volitev pravilna. Od kod ti torej moj namen delegatom izvoljen biti? Čuk sam se smešiš!

Povem Ti, da pač tam govoriš kjer ne bi bilo potrebno, sicer pa nisi mož na pravem mestu, kar ti s sledečim dokazem:

Ko sta prišla dva moža prosjačita za Moon runsko cerkev, si jo Ti, kot dober socialist popihal, ko je bilo treba zinjiti pravo možato besedo. Res lepo izpolnjuješ ideje socializma, za kar se predstavljaš!

Tudi praviš, da sem imel po izvoljitvi delegata vsa druga pota. Na to Ti pač odgovorim, da to je moja stvar, in nisem nikomur dolžan odgovor, kajti kam in kot hodim, in itak Tebi ne!

Še imam več za pibiti, a zaradi pomankanja prostora v listu, naj zadostuje in pripomnim, da na neresnična blebetanja se ne bom oziral.

Pozdravljam vse zavedno delavstvo in čitatelje "Glas Svobode". Josip Seme.

Opustitev rudnika. Rudniška družba je zaprla svoj rudnik v Ljubščici pri Zlataru. Delavci so hoteli imeti boljše plače, toda družba jim ni mogla ugoditi, ker je imela doslej pri rudniku 4.700.000 K primankljaja.

Izlubezni do matere ubil očeta. V poljskem mestu Zabadovi je živel kočar Ivan Kalincevski, ki je vsak vinar zapil. Ko je prišel te dni zopet pozno ponoči pijan domov, je začel pretepavati svojo ženo. Ko se je zgrudila na tla, je skočil 14letni sin po sekuro ter mahnil po očetovi glavi. Ko je ta že umiral, ga je sin udaril še enkrat, potem se pa sam javil policiji.

Ob železniški progi pod Štanje-lom so našli moško truplo. Bil je nekdo iz Polja v rihemberski občini. Mrtvec je bil ves črn. Najbrže se je zgodila nesreča.

Turkinja pobegnila. Žena banjaluškega bega se je naveličala svoje kletke ter je pobegnila z dr. Babičem, lekarnarjem v Banjaluki. Dobro znamenje za emancipacijo turškega ženstva.

Dvoboj v morju. V ženevskem pristanišču sta se sprla mornarja Karel Tibro in Viktor Rizzi. Pograbila sta vsak en nož in se začakadila v morje. Med tem ko sta se z nogama in leva in desno obdržala na morju, sta z desnico mahala eden po drugem. Predno je prišla pomoč, sta oba vsled izgube krvi onemogla izginila v morju.

Igralne karte. Sodeč po statistiki se v nobeni državi ne igrajo tako zelo karte kakor v Avstriji, tej državi kavaren in tarokov. L. 1906. n. pr. niso uradi okolkovali nič manj ko 1.587.225 zavitekov z igralnimi kartami. En zavitek pride torej na vsakega 16 prebivalca avstrijskega. Deset velikih tovarnen s par sto delavci dela leto na leto te karte. Poleg kart za domačo porabo so te tovarne izgotovile še 2.420.675 iger za eksport na Anglesko, Dansko itd. Seveda koliko se je s temi vsemi kartami zaigralo denarja, to je uradni statistiki vseeno, in zato tudi tega ne omenja. Finančni minister je zadovoljen, da dobi za kolke na kartah na leto svojih 600.000 do 700.000 K; za drugo se pa ne briga.

Ravno kar je izšla jako zanimiva knjiga o ljubljanskih septem-berskih dogodkih izza leta 1908 pod naslovom:

Krvava noč v Ljubljani

Zgodovinska narodna drama v štirih dejanjih s petjem.

V tej knjigi je tudi izvirna povest iz življenja ameriških Slovencev:

NAJDENO SRCE

Cela knjiga obsega 168 strani s karikaturami (slikami).

Najlepše in priprajnejše darilo za svoje v starem kraju, katere zanima amer. slov. življenje.

Cena broširanemu izvodu je 40c. Elegantno vezanemu " " 75c.

Naroči se pri:

JACOB HOČEVAR,
1142 E. 72. Str. N. E. Cleveland.

Slovensko Narodno Samostojno Društvo

V RAVENSDALE, WASH.

USTANOVLJENO

25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN ARKO,
Ravensdale, Wash.

Tajnik: CIRIL ERMENC,
Box 9, Ravensdale, Wash.

Blagajnik: MIKE FERLICH,
Ravensdale, Wash.

Društvena seja vsako zadno nedeljo v mesecu, ob 9. uri popoldne v Georgetown pri Frank Markus v prvem nadstropju

GLAS SVOBODE CO.

1518 West 20th St. Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvam, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.



NOVI PAROBRODI
VOZIMO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO



PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

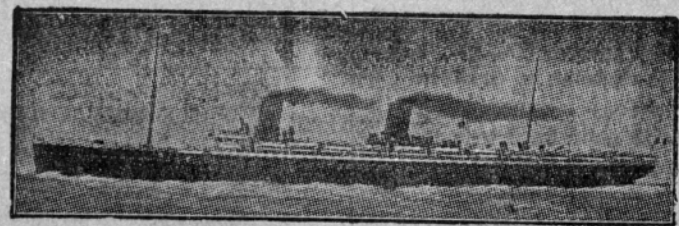
Alice.....6. okt. 1909 Laura.....3. nov. 1909
 Argentina.....20 okt. 1909 M. Washington.....10. nov. 1909

"Laura in "Alice" sta nova parnika na dva vijaka. "Francesca" in "Sofie Hohenberg" sta ranokar zapustila ladjedelnico ter sta naj-novejša in jako elegantno opremljena.

Naša pristanišča so: 1. Za Avstrijo-TRST, za Ogrsko-REKA. Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in prikladna postrežba; obdaje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,
2 Washington St., New York, N. Y.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
 FRANCOSKA PROGA
 Compagnie Generale Transatlantique
 GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.



New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence30.000 HP La Lorraine22.000 HP
 La Savoie.....22.000 HP La Touraine20.000 HP

Chicago, nov parnik.....9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.

A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.



ALI SE BRUJTE DOMA? Tukaj vam ponujamo bri-svojemu namenu, in ki navadno prodaja za \$4.00 in više. Ta ponudba, kakor pričakujemo bo prinesla stotine novih odjemalcev naših britev na katerih se čita ime: Jos. Kral in katerih se je prodalo že tisoče v 35 letih. T. j. od l. 1876 Mi samo poskušali dobiti boljše britve pa prišli smo do prepričanja, da ravno te naše britve imajo najboljšo lastnost. Vse naše britve so popolno jancene in jih z veseljem zamenjamo v vsakem evnt slučaj. Še celo, britvi ne morejo rasti sode ob britvi dokler je ne poskušajo, toda mi damo garancijo z vsako britvijo v ceni od \$2.00 ali več. CENA \$2.00. Pošiljate izven mesta se sprejmejo. Brusi-Brutve za 25c od komada. Določeno. Za naroč-nine izvan Chicago pošljite še 5c posebej za poštino.

ZALOGA POHIŠTVA.

Tel. Canal 728

Ustanovljeno leta 1875.

JOS. KRAL

417-419-421-423 W. 18th St., Chicago, Ill.

Po svetu.

"AMERIKANIZACIJA" KANADE.

Medtem ko eksport-pšenice Zdr. držav za preskrbo svetovnega tržišča, sosebno evropske industrijske trge, očitno trajno na važnosti zgrabljiva, ker Zdr. države vsled nje rapidnih industrijskih razvitij in izkoriščanja njenih vsled izžerpanja naravnih sredstev izsesanih žitnih zemljišč, ne več zadostno in ne zadostno ceno izvozna žita producira, obstoji vsa nada na tem, da bo Kana da za prihodnja desetletja izvoz, pred vsem pšenice, a tudi veliko drugih agrarnih produktov, silno pomnožila.

Ako tudi se letošnja ugodna žetev v Kanadi, dober del k vremenskem razmerju prištevati mora, tako ima vendar znaten delež na tem ogromna obsežnost pridelovanja žita, katero se je v zadnjih letih v Kanadi razvilo. Še leta 1900 je znašal ves pridelek pšenice v Kanadi samo 47 milijonov mernikov (bushljev), a leta 1908 pa že 126 milijonov mernikov.

Letošnji pridelek pšenice držav Manitoba, Saskatchewan in Alberta je bil po poljedelskim oddelku koncem julija cenjen na 157.464.000 mernikov proti 110.524.000 v tistem času prejšnjega leta.

Le ta silna rast se s tem razjasni, ker na tisoče farmarjev iz Zdr. držav, išče svežo zemljo, kakoršna v Zdr. državah je ni več najti, ter se preko velikih jezer v Kanado izseljujejo. Tako je od 1898 — 1908 med 1.170.000 naseljnikov Kanade, 351.000 iz Zdr. držav prišlo, in leti so bili več noma farmarji, ko nasprotno kanadski delavci v ugodnih letih v Zdr. države potujejo. Inspektor kanadskih naseljniških agentur v Zdr. državah, Mr. White, se je pred malo časom izrazil, da v tem letu se bo okoli 75.000 Amerikancev v Zapadnji Kanadi naselilo.

V Kanadi se stavi veliko upanje na to priseljevanje farmarjev iz Zdr. držav. Vse mogoče se stori z gradnjo železnice, da se jim svet odpre, in generalni guvern Kanade, Earl Grey, je zadnjič trdil v Londonu, da bo v malim času Kanada najdragocenejši del britiške države. Na obsegu pride severno-ameriške Unije blizo, in nje zemlja, dalje severno je toliko boljša za veliko število agrarnih produktov.

Sicer je značilno, da v Kanadi vlada silna opozicija napram vpregi v voz imperialistične vladne politike Stare-Anglije. Od gotovih izidov britiških poskusev, da bi na sedanji državno-obrambeni-konferenci dominioni (gospodarski) vojaška bremena natezili, ni do sedaj tudi še nič slišati, in državni tajnik Murphy v Ottawa se je te dni (v pričo zbrana državnega-obrambenega odbora) odločno izjavil, da za Kanado je vprašanje državne obrambe precej brezpomembno in da najnejši potrebuje tovrne voze kot bojne ladje.

VREDNOST KOOPERACIJE.

Nov unionizem.

Veliko je starih resnic, katerih se moramo večkrat posluževati, potem naj si bo da mavedemo kako dogodblo ali pa primero.

Taklo imamo lep star pregovor, ki se glasi: "Sloga jačji, nesloga tlači". Potem: "V slogi je moč" in "Združeni stojimo, nezdruženi pademo."

Takih prislovič imamo veliko. Res stare so, pa vseeno so moderne.

Kedo ni še slišal dogodbe o očetu, ki je na smrtni postelji poklical svoje sinove ter jim dal snopič palice, rekoč: Zlomite te palice! In ko jih niso mogli zlomiti je razvezal snopič, ter posamezne palice prelomil.

S tem je hotel dobri oče svoje sinove poučiti, da v slogi v združenju je moč in da tako dolgo dokler bodejo složni, bodejo zmogovalci vse neprilike in ko hitro se pa razdružijo, postanejo nesložni bodejo jih težave premagale.

Tudi zgodovina nam podaja mnogo dogodkov, kazoč vrednost združene človeške moči. V starih časih so trije pogumni Rimljani

branili mestna vrata pred sovražno armado, med tem ko je bil most porušen in na ta način so rešili Rim.

Ti trije možje so bili hrabri, toda sama hrabrost ni zadostovala — potrebno je bilo združenje — unija — in na pravem mestu. Tukaj se je pokazala moč v uniji — združenju.

Napoleon, obče 'znan in slavljen kot največji in najslavnejši militarni genij, je bil premagan, ker jeden njegovih generalov ni prišel ob pravem času na bojno polje.

Tukaj kakor vidimo je bila moč brez unije.

Število svetovnih delavcev je ogromno proti številu onih, ki žanjejo dobiček na produktu. Delavci kake tovarne, ki niso organizirani so izročeni milosti delodajalca ali njegovih zastopnikov. Ž njimi delodajalec lahko stori kakor očee s posameznimi palicami.

Če so pa delavci kake tovarne ali industrije združeni v uniji tedaj so nepremagljivi imajo moč in v združenju jim je lažje premagati vse ovire katere jim dela delodajalec.

Dobe se "a tudi člani unij, ki so samo člani po imenu ravno tako kot (Napoleonov zaveznik general Blücher, ki je imel moč a je ni porabil takrat, ko bi jo moral.

Napoleon je bil premagan, ker ta general je bil vse kaj drugega kot prav, iskren zaveznik Napoleona. Tako se čisto pripeti, da se dobe takovi Blücherji v unijskih vrstah. Kedar se jih potrebuje, ob času industrijske bitke, takrat se umaknejo.

Napoleonov poraz pri Waterloo nam pa še daje drugo dobro sliko.

Kakor se vidi je bila Napoleonova vojska razdeljena v oddelke, katere so vodili razni generali. Ravno tako imamo danes med delavci razne federacije, katere so razdeljene v razne unije.

Ko bi bil Blücherjev oddelek zvest in prišel ob pravem času Napoleonu na pomoč, bi Napoleonova vojska triumfirala, tako pa je bila porazena in skoro do cela uničena. Sloge ni bilo.

Pri industrijski bitki se je že večkrat pokazal kak takov Blücherjev oddelek — unija, ki je iz zavisti ali česar drugega, zamudila ali pa ni hotela pravočasno priti na pomoč in posledica je bil smatosen poraz za celo federacijo.

Za to je potrebno, da se pazi na slogo in disciplino, ker v slogi je moč.

Sloga pa je rodila nov unionizem to je industrijski unionizem. Prvi znamenitejši pojav tega industrijskega združenja se je pokazal pri sedajnem boju s jeklenim trustom in v McKees Rocks. 5000 neorganiziranih delavcev, mešani 16 različnih narodnosti je šlo na stavko in v tem boju skoro popolnoma porazilo velikana — jekleni trust. Res je, da v tej industrijski bitki ste se obe stranki poslužili nasilja in krvoprelitja,

ampak prva stvar katere nam da misliti je delavska zmaga. Taktike tega boja so nekaj novega za Ameriko. Prvič, delavci se ni so bali državne konstabularije ali kakor isto kličejo "pennsylvanske kozake". Potem ko so kozaki kazali svojo krvoželjnost ter očito pokazali, da stojte na strani trusta, so delavci opozorili te kozake na lep način, rekoč: za vsako štrajkarjevo glavo, zahtevamo glavo kakega kozaka!

Res barbarično! Toda nič bolj ni barbarično da se ubije kozaka kot če se ubije delavca. Sicer pa delavci je večje koristi človeški družbi kot pa policai ali kozaki, ki samo gleda na to, da delavci dela.

Drugo iznenadenje je namreč to, da vsi skupno ostavili delo. Namesto, da bi bili v delavnicah več različnih uni katerih pogodbe s trustom neistočasno potečejo, toraj so nekatere prisiljene, da delajo med časom ko drugi stavkajo, so vsi delavnice zapustili istočasno ter zastavkali. Kedar je trust poslal ogleduhe v unijske vrste, poslali so delavci svoje ogleduhe med stavkavce. Dobili so — zmagali so, ker so bili složni in skup držali, ter se poslužili onega orožja katerega trust tako rad in prosto rabi.

Nova hiša.

Štiri križe je imel na svojih košatih, širokih plečih, ko se je spomnil, da človeku ni dobro biti samemu, ampak da si mora poiskati družico, ki mu bo delala kratke čase in mu sladila in grenila pot skozi življenje. Njegov obraz ni bil več mlad, namesto nežnih rož na licih so rasle po njegovi bradi bodče, rjave koeine, in po čelu in po licih so se križali razori in gube. A njegov hrbet se ni bil upognjen, temveč je bil močan in raven, njegove noge silne in dolge, in njegove roke koščene in žilave, da mu je pokala in škripala desnica, komur je segel vanjo. Ime mu je bilo France, in ker je bil v obraz nenavadno zarjavel in opečen, so ga klicali po vasi: "Rjavi France!" Ali pa samo: "Rjavi!"

Sam pri sebi je torej dejal in sklenil: "Oženil se bom! Prav mlad nisem več, star pa tudi še nisem, in grd tudi nisem. Če pa mi že manjka par zob, pa tud ni nič hudega! Saj imam zato bajto, ki res ni bogve kako lepa in nova, ampak je vse časti vredna, ker je še videla Turke divjati po vasi, kako so drli proti cerkvi sv. Andreja, in so se jim baš na pragu na migljaj svetnikov vdrl konji do kolen v tla. In povrhu imam še malo hleva, notri pa dimo in telička. Buzarajda!"

In France je pljunil ter moško zavihl klobuk za uho.

"Nazadnje imam pa tudi," je tehtal in predel France svoje misli, "imam pa tudi dvesto goldinarjev denarja v srebru. Buzakli-

na!" In ves obraz se mu je svetil, lice se mu je pomladilo, in v očeh mu je zagorelo veselje.

"Torej imam: hišo, hlev, kravo in telico, denarja in mošnjico." Zdaj France ni več mislil svojih misli, ampak je naglas razodeval svojo radost.

"Buzarona, dva barona, pa tri krače iz dimače! Kdo ima več! Zato bom dobil kakšno lepo, lepo miško, ki ima fletkana, pa majčkena, majčkena usta, pa očke, pa lička, pa petsto goldinarjev denarja in balo in vola povrhu."

Naglas je govoril France svoje misli, a pri tem niso videle njegove zaljubljene oči babe Meskulje, ki je že ves čas poslušala njegovo razlaganje in široko zijala v Francea izza bližnje jablane. Ko je nehal, se je zasmejala in prišla k njemu:

"O, jej, France, jaz pa nisem

vedela, da si tako bogat! Če maraš, pa napraviva! Saj vidiš, da sem še prav mlada punica, in nobenega možkega se ne ustrašim!" France jo je pa grdo pogledal in spregovoril:

"Ti baba grda ti, glej, da se mi pokidaš proč! Ti Meskulja meskuljasta, ti, da ti mi gospodinja! Nič! Nikoli! Jaz si bom izbral takšno, ki je lepo bela in gladka kot jajčece, pa sladka kot potica! Le glej, da me pustiš na miru!"

"Ti dedec rjavi ti," se je raztogotila prijazna ženska. "Niti enega zoba nimaš več, pa tole podprto bajto, pa misliš, da boš dobil najlepše dekle za ženo! Nikoli, nikoli, veš! Fej te bodi!"

Ljubezljivo je pljunila predenj in jadorno odhitela.

"Ti presneta baba," se je jezil France, "v kakšno slabo voljo me je pripravila. Pač nič za to! Jaz

bom poiskal in vzel tako dekle, ki je v lice rdeča kot piruh, in ki ima taka nedra kot dve zreli jabolki. Bom si jo, bom," je pokimal.

Še je kimal in še je mislil na takšno dekle, ki nosi piruhe na ličih in jabolka v nedrih, ko je priletela iz polja memo Franceove bajte Gromova Marjetka. Jerbas trave je nesla na glavi, in v čela je bila vsa razpaljena in goreča, krilo je imela visoko predpasamo, in pisan robec je ogrinjal njene prsi.

France je zazijal in dejal dekletu: "Glej, če se o volku meniš, pa volk pride. Ravno nate sem zdajle mislil."

"Ha-ha-ha," se je zasmejala Marjetka, "ali sem jaz volk? Ha-ha-ha, ti presneta France! Ha-ha-ha!"

Nadaljevanje na 7. strani.

Dolgo življenje.

Naravno je, da človeštvo želi podaljšati si življenje, kar je najbolj mogoče in znanstveniki vseh dob so skušali iznajti takozvani življenski uvarek. Ker pa nam ni dano, da bi večno živeli, pa lahko do gotove meje podaljšamo naše življenje. Vsi svetovni zdravniki se strinjajo v tem, da podlaga življenja je v prebavnem sistemu, to je v onih delih našega telesa, skozi katere gre hrana. Ko hitro pa je kateri del tega zelo važnega sistema bolan, že celo telo trpi. Če nam pa je mogoče hitro ozdraviti ta bolni del, dobimo zopet naše zdravje in moč. Samo eno zdravilo je za vse bolezni prebavnih organov in isto je dobro poznano

Trinerjevo

Ameriško zdravilno Grenko Vino

Isto ni nobena skrivna medicina, pač pa je napravljeno iz dobrega, rdečega vina in importiranih grenkih želišč. Isto ne vsebuje nobenih škodljivih snovij in vsled ni popolnoma nič nevarno najnežnejšemu želodcu. Celozdravi ljudje najbi sem in tja pili kupico, da si ohranijo prebavne organe v popolnem delovanju. To znanstveno zdravilo



Daje zdrav tek do jedi, krepi mišice in čutnice, čisti kri, napravi gladko obličje, odstrani zabasanost, povspeši čilost in ognjevitost, daje nemoteno spanje, in daljša življenje.

Istega sme rabiti vsak član družine, od najstarejšega do najmlajšega, za kar se neda reči o drugih zdravilih. Čistost in pristnost istega je jamčena po U. S. Ser. št. 346. Tisoče priporočil najuplivnejših oseb potrjuje zdravniško vrednost tega zdravila. Zdravniški nasvet, pa pošti, zastoj! Pišite v domačem jeziku:

JOS. TRINER,

1333-1339 So. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Čitatelje opozarjamo na Trinerjev hrvaški in slovenski brinjayec, importiran in domač izdelek.

COLLIN'S NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

Ustanovljen 1897. PROSTOVOLJNA ZAHVALA:

Dr. E. C. COLLINS
svetovno znani medicinski
Profesor ustanovitelj
slavnega "Collins N. Y.
Medical Institute" in
pisatelj prekoristne zdravlilne
knjige "Človek,
njegovo življenje in
zdravje".

NE VARAJTE SAMI SEBE!

Mož ali žena, kateri sam sebe vara, je sam svoj največji sovražnik. Bog Vam da ZDRAVJE, največji dar, katerega Vam njegova vsemočnost zamore dati, zato pa tudi zahteva od Vas, da čuvate TA NEPRECENLJIVI DAR. — Velika drevesa rastejo iz malih zrn, — velike reke nastanejo iz malih potokov — a težke in opasne bolezni nastanejo iz malih nepravilnosti in simptomov, AKO SE PRAVOČASNO NE ODSTRANILJO.

Oni kateri pravi: "Jaz bodem čakal do jutri mesto, da bi se takoj obrnil na DOBREGA ZDRAVNIKA, ako se ne čuti dobro, je eden istih, kateri VARA SEBE IN SVOJO DRUŽINO. — Ako toraj bolujete na kateri iz med označenih ali sličnih bolezni, kakor: boleznij pljuč, prs, želodca, črev, jeter, mehurja nato bolezni v grlu, nosu, glavi, ušesih, očeh, katar, kašelj, težkodihanje, bljuvanje krvi, mrzlica in vročina, nepravilna prebava, zlata žila (hemoroidi), reumatizem, trganje po životu, nečista in pokvarjena kri, vodenica, gluhota, padavica, nervoznost in vse živčne bolezni, nemoči v spolnem občevanju, kakor tudi posledice samozdravljanja, mazuli, kraste in ostale kožne bolezni, izpadanje las, vse ženske bolezni, kakor padanje maternice nerodno čiščenje, neplodovitost, ali jetika, sifilis in vse ostale notranje ali zunanje bolezni moža in žene, — NE VARAJTE SAMI SEBE Z ODLAŠANJEM, TEMVEČ obrnite se osebno ali pišite v slovenskem jeziku na naše svetovno znane PROFESORJE, kateri bodo Vašo bolezen natanko pregledali ter Vam zapisali in priredili ravno ista dobra zdravila, katere so že TISOČE BOLNIKOV OZDRAVILA KATERE SO ŽE DRUGI ZDRAVNIKI PROGLASILI ZA NEOZDRAVLJIVE. — NIKARI SAMEGA SEBE VARATI ŠE NADALJE. — Nikari ne pustite, da se KALI IN MALI SIMPTOMI Vaše bolezni razvijajo v TEŽKO NEVARNO BOLEZEN. Ali če je Vaša bolezen zastarana ter Vas drugi zdravniki niso mogli ozdraviti, nikar ne obupajte, kajti naši SVETOVNO ZNANI ZDRAVNIKI, kateri IMAJO OBIČNO IZKUŠNJO v zdravljenju Vas zagotavljajo sigurne pomoči.

Pisma naslavlajte na:

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 West 34th Street, New York City.

Dr. J. J. McGlade, Dr. J. F. Coyle, zdravniška ravnateljca.

Dragi doktor: Želela bi, da bi vsi naši rojaki zvedeli za Vašo neprecenjivo zdravilo. Edini Vi ste mi vrnilli moje zdravje, nad katerim sem že popolnoma obupala. Lucija Tori Box 126 Meadow Lands, Pa.

Uradne ure — Vsaki dan od 10-5 pop. Ob nedel. in prazn. od 10 do 1. V torek in petek od 7-8 zvečer.

Pošljite še danes za 15 centov poštinih znamk za prekoristno knjigo "Človek, njegovo življenje in zdravje" Vsaka slovenska družina bi jo mogla imeti

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

PREŠERNOVE ULICE ŠT. 3

V Ljubljani, dne 30. aprila 1909.

V pojasnilo.

Naši ameriški rojaki pošiljajo denar v staro domovino največ po Frank Sakserju v Novem Yorku, nekateri pa to store sami ali naravnost po pošti.

Kdor pošilja denar (vloge) v Mestno hranilnico ljubljansko s posredovanjem Franka Sakserja, dobi v kakih 25 dneh uložno knjižico, ker se poslovanje med Frankom Sakserjem in Mestno hranilnico ljubljansko jako točno izvršuje. Kdor pa pošilja sam denar, zavleče se stvar večkrat za več mesecev, in sicer zato, ker stranka zajedno ne obvešča hranilnice, kaj naj se stori s poslanim zneskom, ali pa svoj naslov tako netočno naznani, da se ji ne more knjižica poslati.

Gospod Frank Sakser je naš zaupnik v Združenih državah že več let, je z nami v zvezi in zato je najbolje, da se ameriški rojaki naravnost do njega obračajo. On gotovo vsakomur točno, hitro in zanesljivo ustreže.

V Ljubljani, dne 30. aprila 1909.

Mestna hranilnica ljubljanska.

Joh. Urbanc

Severova Zdravila so pripravljena na strogo znanstveni podla gi iz najčistejših prvin.

Ali Si Bolan Na Obistih?

Ako si, te razveseli vest, da je tisočernikom, ki so bolehal na obistih, otrplih jestrih in mehurnih nepravilih, doneslo hitro olejšbo

Severovo Zdravilo za Obisti in Jetra

To ni novo zdravilo, ampak je že prestalo svoj preiskunje pri uspešnem zdravljenju bolezni, katere naznanja eden ali več slednjih znakov:

Bol v hrbtu
Bol v ledju
Glavobol in omoitice
Otekle noze in členki
Suha, hrana va koža

Bleda barva v licu
Zabraklost pod oči
Nemožnost obdržati vodo
Bolest ob špuščanju vode
Glinesta usedlina

Kadar opaziš kak omenjeni znak, ne odlašaj, in prični uživati to zanesljivo zdravilo, ki vselej saže do korenine nepravilni, olejša pritisk krvi ne obisti, prezine dražljivost iz mekurje in uteši vnetje. Te važne oradne pozivi in okrepi ter povzroči pravilno delavnost kot narvna posledica njihovega zdravega stanja.

Hvelo vam za vaše izdatno zdravilo za obisti in jetra, Ko sem ga použil po navodu o orebi, so vsi nadležni znaki izginili in polnom zdraveca se čutim.

Wm. Otto, Vernon, Tex.

Popolnoma zdravega se čuti.

Dvoji količini: 50c in \$1.00.

V lekarnah vseposvod. Zahtevaj Severovih Zdravil. Ne vzemi družih.

Telesna slabost

Najpogostnejši vzroci telesne slabosti so težka prebave, dolgotrajna neprebnost, trdovratne ali običajna zepeka, žolčnica, malariske nerednosti, malokrvnost [posebno med že skami ki so podvržene težavi materstva] nespečnost, čezmerno delo in vznemirjanje.

Severov življenski balzam

je rešil vprašanje glede olajšbe in izpolnjuje vse zahtve pri zdravljenju bolezni z gorenji-mi znaki. Telesno moč o navlja in vliiva novoga življenja v ustroj. Cena 75c.

Krajevno zdravljenje

Bolečine površnega vnetja časih služijo v dobro svrhu, ker opominjajo bolnika, najčjuva priznate dele vnanjega nasilja in rabi o pravem času za krajevno zdravljenje.

Severovo Olje sv. Gotharda

To današa i tro olajšbe in preganja vso površino bolečino kot nastopa pri urezih, ranah, odrgah, opeklinah, ter raznih oblikah revmatizma, nevrologije, ledvene, boli, bolečine v kolku in obrazu. 50c steklenica.

Na prodaj pri vseh lekarnikih. Zavrni ponerebde. Zdravniški svet se daje zastonj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

RAZNO IN DRUGO

Umor v vlaku. Poljski posestnik Kotowski se je v vlaku tako sumljivo vedel, da mu je dal postajenačelnik v Preravi dva železniška uslužbenca za čuvaja. Med vožnjo je naenkrat hotel Kotowski skočiti skozi okno. Zavi-rač Stypala ga je zgrabil, da bi mu preprečil namero, toda Kotowski je segel po samokres ter u strelil Stypalo v srce, da je bil takoj mrtev. Kotowski je nato nameril na drugega čuvaja, toda samokres se ni hotel sprožiti. Zadržala sta se ruvati; slednjič se je pa vendar posrečilo Kotowskemu, da je skočil iz vlaka, toda čuvaj je bil takoj za njim. Vlak se je ustavil, pritekli so vojaki in železničarji, ki so divjega Kotowskega komaj premagali. Ustrelje-ni Stypala je zapustil tri majhne otroke.

Družinska drama. Laški komponist Puccini je imel v službi za-lo, mlado deklico. Puccinijeva žena je bila grozno ljubosumna ter je deklico obdoločila, da ima ljubavno razmerje z njenim možem. Deklica se je vsled žalosti zastrupila. Njeni starši so nato tožili Puccinijevo soprogo radi obreko-vanja, radi česar je bila obsojena na večjo denarno globo in na en mesec zapora. Ker je pa Puccini plačal dekletovim staršem 10.000 lir odškodnine, je postala obsod-ba njegove žene po italijanskih postavah ničnostna. Umetnik in soproga sta se nato sprijaznila.

Smrtno obsodbo je potrdilo kasacijsko sodišče na ničnostno pri-tožbo proti smrtni obsodbi pred goriško poroto v slučaju 23 letne-ga Antona Nanuta iz Št. Andreža pri Gorici. Nanut je namreč iz ljubosumnosti ustrelil svoje de-ke, Marijo Pavlin, in še sebe smrtnonevarno ranil. Porotna o-bravnava je vzbudila v Gorici svoj čas veliko senzacijo, ker so nekateri porotniki med razpravo spali. Pravorek porotnikov je bil od navzočega občinstva izžvižgan. Sklep kasacijskega sodišča vzbuj-a sedaj veliko iznenadenje v Go-rici sami, posebno pa Št. Andrežu.

Lep zakonski mož. Na tržaško rešilno postajo je prišla v nedel-jo Marija Currellich s težko rano na licu. Obleka ji je bila tako str-gana, da je vse viselo od nje. Pra-vila je, da jo je tako zdelal njen mož, ki je bil radi uboja že na 10 let ječe obsojen.

Nemška morala. V Selbachmüh-len na Nemškem so zaprli rav-nateljja nekega zdravilišča z ime-nom Otto Kort. Obdolžen je, da je tekot zadnjih dveh let uganjal svinjarije na dečkih, ki so mu bi-li izročeni v zdravilišču.

Majorjeva krava. V neki mali garniziji na Nemškem je imel ma-jor tudi kravo. Gospa majorka je pa strahoma opazila, da ima kra-va vedno manj mleka. Potožila je to svojemu možu in pristavila, da je vzrok gotovo to, ker je tam, kjer se sme krava pasti, vsa trava pohojena. Gospod major je takoj postavil stražo k dotični trati z naročilom, da ne sme nihče drugi stopiti na travo razen njegove krave. Nekega dne pa se je ma-jorki mudilo in je hotela kar čez trato steči. "Halt!" zavpije po-gumni vojščak. "No", pravi ma-jorka, "ali veste, kdo sem?" "Jaz samo to vem", odgovori vojščak, "da vi niste majorjeva krava. Dolj s travel!"

Mladi pohotnež. Proti 18 let staremu kovaškemu pomočniku A. Premku v Ljubljani se je vršila tajna razprava zaradi hudo-delstva posilne nečistosti in o-skrumbe, katero je uganjal s tre-mi nedoraslimi šolaricami. — Po-rotniki so zanikali vprašanje gle-de spolnega posilstva, potrdili pa vprašanje glede hudočdelstva o-skrumbe. Premk je bil obsojen v smesečno težko ječo.

Nečuvjen škandal je zagrešila kranjska vlada. Mirno in dostoj-no se je imel praznovati v Ljub-ljani 20. sept. Na nedeljo so bile določene razne prireditve; obhod po mestu, skupen odhod na po-kopališče, govori na pokopališču. Vlada pa je prepovedala vse "z ozirom na javni mimi red." — "Slovenec" se je obnašal gnus-no. Sramotoil je nameravane pri-reditve, morea si je delal iz okli-ca. Slovenski list ne more tako delati; tako dela le prodanece o-nim, ki nas hočejo uničiti.

Dolga roka avstrijska. Češki list v Pragi "Venkov" piše, da je zunanji urad avstrijski pozval čenstohovsko policijo, naj v kolikor mogoče delikatni obliki za-sleduje, kaj bo tam počel praški župan dr. Groš, ki je bil s češkim izletom na ruskem Poljskem. Ru-ska policija je res ugodila želji in je uprtdno opazovala češko ek-spedicijo v Varšavi in v Čensto-hovu. — Kakor je videti, leži gos-podu ministru Aerenthahu češko-poljsko pobratimstvo zelo v že-lodu.

Umor. Dne 24. m. m. sta se na-stanila v hotelu Franca Bucherja v 9. okraju na Dunaju nek moški z mladim dekletom. Drugi dan o-krog 9. ure je mož odšel, ne da bi se vrnil. Čez pol ure so pogledali v njegovo sobo, kjer so našli de-kleta s prevezanim vratom. Dog-nalo se je, da je bil moški klju-čavničar pri državni železnici, A-dolf Gröger, deklica pa rudarje-va hči, Karolina Zeller. Gröger je pustil pismo, v katerem trdi, da si tudi sam konča življenje.

Umor starke. V Bornimu pri Potsdamu je črkostavec Hackradt toliko časa z nožem obdelaval 79-letno Rudolphi, da je umrla. Ko je hotel zamenjati svojo okrvav-ljeno obleko z drugo, je bil pre-poden. Bežal je v sami srajci in spodnjih hlačah po ulici. Na begu je opeharil nekega vojaka za plašč.

Moža je hudo obdelala neka šti-ridesetletna posestnica iz Male vasi pri Ljubljani. Pred nekoliko dnevi je prišel njen mož ravno iz bolnišnice domu, kamor se je bil moral podati, ker ga je žena bila hudo stepla. A komaj se je revež bližal zopet svojem domu, je skočila pijana "soproga" nad njega, ter ga je z gnojnimi vilami tako dolgo božala po glavi, dokler se mu ni posrečilo uiti.

Umetni ogenj glavo odtrgal. V Civitanovi na Italjanskem so sla-vili teh dni letni praznik farnega patrona in bilo je seveda godbe, "žeganja" in raznih zabav. Med drugim so vrgli v zrak tudi bom-bo a mesto, da bi se bila razprasnila v zrak, je počila še le, ko je padla na zemljo. Učinek je bil strašen. Sadjarju Mercantiju je glavo dobesedno iztrgala ter mu tudi prsi strašno razdrapala. Med ljudstvom je nastala smrtna gro-za. Drugi dve osebi ste znatno ra-njeni.

Vstaja v Gorici. Vlada se je končno vendarle odločila, da pre-stavi slovensko učiteljske iz Ko-pra v Gorico. Ko so goriški Lahi to zvedeli, so postali vsi besni. Župan Bombig je celo brzojavil ministrstvu, da nastane splošna vstaja v Gorici, ako se premesti slovensko učiteljske. Vlada se je te grožnje tako zbala, da je pre-mestitev res preklicala. Škandal!

Samomor. Zunaj Zagreba se je vrgel pred brzovlak, ki vozi v Bučimpešto, neki mož. Vlak mu je odtrgal glavo in pretrl desno nogo. Pri njem so dobili delavsko knjižico, glasečo se na ime Anton Kuhar iz Kranjske.

Mrtvo so našli dne 26. m. m. 44-letno samsko dninarico Marijo Ženovo, stanujočo v Mevškem na Gorenjskem. Dombeva se, da je pri iskanju zdravilnih korenin padla tako nesrečno z neke str-mine, da si je ubila črepanjo.

Samomor sodnega pristava. V Novski na Hrvatskem se je sodni pristav Josip Mudrovčič s kuhin-jskim nožem tako osuval po prsih, da je drugi dan umrl. Vzrok: prepir z ženo.

Dolgoletne tatvine na poštni progi Dunaj-Trst. Poštni sluga Franc Skromer, ki se že več let vozi s pošno ambulanco Dunaj-Trst, je od 1. 1903 poneveril več denarnih pisem v skupni vrednos-ti 50.000 K, ki jih je porabil za nakup dragocenosti. Kupil je tu-di lepo hišo v neki nižjeavstrijski vasi. Tatu so aretirali.

Sin skoval načrt za umor last-nega očeta. Pred mariborskim po-rotnim sodiščem se je vršila 22. m. m. obravnava proti Francu Gonza in Heribertu Kasparju za-radi znanega napada na ravnatel-ja ptujske hranilnice Kasparja v Ptuj. Heribert Kaspar je 11 let stari sin ravnateljev in je to-žen, da je skoval načrt za umor lastnega očeta. Kaj bi pisali uma-zani nemški lističi, ako bi se kak-šen tak obažlovanja vreden do-godek pripetil v slovenski občini?

Aretirani laški zrakoplovci. Laški zrakoplovci, ki so preleteli iz

Benetk preko Kranjske, Kara-vank bližino Celovca ter so izjav-ljali, da so hoteli preleteti preko Jadranskega morja, a jih je ve-ter zanesel, so bili aretirani v Beljaku.

Nadaljevanje iz 6. strani.

In smejala se je tako presrečno in veselo, da je hipoma zdrsnil jerbias z njene memirne glavice, in bums! se je vsula trava Francoetu na glavo in povrh še jerbias.

"Ha-ha-ha, France, France, zdaj pa imaš volka! Na, zakaj si ga pa klical!" Dekle se je smeja-lo in tolkalo po kolenih, a medtem se je France izkopal iz trave, in skoro ga je bilo sram pred veselo punčko.

"Ti Marjetka ti, kako je po-redna!" France se je skušal sme-jati in je dekleta, ki si je vsled smeha brisalo oči, prijel za pre-dpasnik in jo potegnil k sebi. De-kele se ni utegnulo braniti, in pred-no se je zavedelo, kaj in kako, je sedelo Francoetu na kolenih.

"Ali me ne pustiš, ti dedec ti rjavi!"

"No, no," jo je tolažil, "ne bo-di huda! Nekaj ti imam poveda-ti!"

"Kaj pa? Ali mi poveš?"

"Če ne boš nikomur povedala, in če ne boš huda!"

"Ha, ha, France, nič ne bom huda in nič ne bom pravila okrog. Kaj pa je, France?"

Pri tem ga je prijel za obe u-šesi in ga začela neusmiljeno vle-či na levo in desno.

"Veš kaj? Meni si pa všeč, in rad te imam. Kar vzel bi te!"

"Ha-ha-ha-ha!" Še bolj veselo se je zasmejala Marjetka in z o-bema rokama ga je začela božati in ploskati in tepsti po obrazu. France jo je izpustil in dekleta mu je skočilo z naročja ter se vstopilo predenj.

"Ha-ha-ha, ti bi me vzel? Ali res, France?"

Pokimal je in se široko režal veselemu dekletu, kakor bi jo ho-tel ugrizniti.

"No, pa me vzemi, France," je rekla. Skočila je k njemu ter ga znova počila z dlانو po licih. Skušal jo je ujeti, ali zastonj. De-kele se mu je izvilo kot riba.

"Veš kaj, France! Ali še ne zdaj! Kadar boš imel novo hišo! Ha-ha-ha! Tedaj bom pa Tvoja."

Zadela je jerbias na glavo in od-hitela. Že daleč od njega se je u-stavila in zaklicala:

"Veš, France, kadar boš imel novo hišo! Ha-ha-ha!"

Rjavi France je strmel in gle-dal za dekletom, ki je imelo piru-he na licih in zreli jabolki na pr-sih, dokler ni izgubilo v vas.

In že drugi dan je začel France podirati svojo staro bajto. Zlezel je na streho in razmetal preperelo, gnjilo slamo, razdejal in razse-kal je tramovje.

In zopet je pritekla Gromova Marjetka mimo:

"Kaj pa delaš, France? Ali si zmorel?"

"Bajto podiram. Drugo leto pa napravim novo in takrat boš mo-ja nevesta!"

"Ha-ha-ha, France, le postavi novo hišo, pa dobiš nevesto."

In tako je podrl bajto, predno je minila jesen in ko je zapadel sneg, so bile vrane brez strehe, ščinkovci niso imeli strehe in tudi France ni imel strehe. Na zimo je prodal dimo in telička ter je ležal v hlevu. Podnevi pa je hodil v les ter je sekal smreke za novo hišo.

Ko so se začeli dnovi daljšati, je zadel velik sneg. In vse polno drevja je polomil, ptice so prilete-le iz gozda v vas in se skrivale na hlevih pod strehami in letale po dvoriščih. Celo zajci so prišli na vrtove in obedali eničje. France-ta pa ni bilo od nikoder. Gromo-va Marjetka bi rada vedela, kaj je z njim. Zato je obula ogromne očetove škornje ter je gazila na-debelo sneg proti Francoetovemu hlevu.

Strehe ni bilo na njem, ker se je udrla pod snegom.

Marjetka je bila radovedna in je s silo odprla dur. Kar je vide-la, jo je prevzelo, da je kot blaz-na letala v vas in vpila:

"France je zmurnil! V hlevu leži in sneg se mu ne stopi na o-brazu!"

In potem so kmetje napravili Francoetu novo hišo. Iz šestih desk so jo zbil, ali tako trdno, da ga bo trpela do sodnega dne.

Lojze Pesjan.

Prosto

3% obresti

sedaj od prvega do desetega vsacega meseca.

Denar vložen med prvim in desetim v hranilnem oddelku nese obresti pričenski s prvim v mesecu

Industrial Savings Bank

Nova št. 2007 Blue Island Ave. USTANOVLJENA 1890.

Odpri od 6 do 8 večer vsako soboto večer.

Govori se Nemško, češko i polsko

"Austrian Club" GOSTILNA

JOE LENIC, lastnik

257 First Ave., na ogalu Park St. MILWAUKEE, WIS.

VELIKANSKI DOBIČEK ZA 2c ako pišete po cenik. Pravo grenko vino, kranjski brinjevec, tropinovec in novi "Sporty Gin", prodajam skoro polovico ceneje. — A Horwat, Joliet, Ill.

Schlitz pivo na čepu.

Louis Bergant

SALOON

257 First Ave., na ogalu Park St. MILWAUKEE, WIS.

Biljar na razpolago.

ITALIJA

EGIPT in Adrijansko obrežje, potom Azorov in Madeira.

Stara zanosiliva

CUNARD LINIJA

Ustanovljena 1. 1840

Velikanski, hitri NOV parnik

CARMANIA (na tri vijake)

Največji parnik na morju

CARONIA (dvavijaka)

Oba merita 677 čevljev, 20.000 ton

in sta največja na svetu.

Carmania zapusti New York, 6. nov., 22. jan., 5. marca.

Caronia pa 27. nov., 8. jan. in 19. febr.

CUNARD

Ogrsko-Ameriška Linija

New York v Reko čez

Gibraltar, Genovo, Neapelj

in Trst.

Novi modernni parniki na 2 vijaka

CARPATIA 13000 tonov

PANNONIA 10000 tonov

ULTONIA 10400 tonov

Za daljše poizvedbe obrnite se na:

CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd.

F. G. Whiting, Mgr. Western Dept.

S. E. Cor. Dearborn & Randolph Sts.,

CHICAGO, ILL.

ali na lokalne agente vseh posredov

Im 17 JEWEL

RAILROAD WATCH

Patentiran navijalnik, za moške ali ženske rok

SOLID GOLD filled z

lepo okrašenim dvojnimi

pokrovi, derži vedno

korektni čas, primeren

delu v vseh okoliščinah,

JAMCENA ZA 20 let.

Za prihodnjih 60 dni

posilimo to uro na vaš

naslov po C. O. D. za

\$5.75 in vrnite troške, na

pregled, in ako ni, kot

se tu reprezentira. NE

plačaj niti EN CENT. Pomislite, da lahko

plačate \$15.00 za tako točno uro ako jo kupiš od

domačega zlatarja. Posebno dobro 14k pozlačeno

veržico in pravek darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH CO

505 ATHENÆUM B'LD'G, Chicago

ŠKOF MATZ.

KONEC.

Škandal vrh škandala.

V sledečih vrsticah pa duhoven Carrigan pokaže, kako velika duhovščina spoštuje cerkvene zapovedi. Na predežnicah in v spovednicah kar rolni duhovščina o božjem ropu ter grozi s peklenskim žveplom vsakomur ki se predrzne storiti božji rop. Rimsko katoliška vera tudi uči, da se ne sme pred obhajilom ničesar zavžiti, oseba, vernik ali duhovnik brez izjeme ne smejo prejeti sv. obhajila če niso natešče to je ako so prej ta čas od dvanajste ure ponoči naprej kaj zavžili. Še po žirka vode ni duhovku dovoljeno. Kaj bi vendar rimsko katoliško verno ljudstvo poredko, ko bi videlo duhovnika zajutrkovati in potem ko se do sita najé pa iti k altarju, da bere sv. mašo?! In kaj si bi mislilo to ljudstvo o višjem cerkvenem dostojanstveniku kot n. pr. škofu, če bi ta pred mašo zajutrkoval? Prav gotovo bi se ljudstvo vse vporek nad takim početjem zgražalo.

Če duhovnik po zajutrkju bere mašo tedaj se pregreši zoper kanonično regulacijo. In tak pregrešek ima nad seboj škof Matz. Zgodilo pa se je namreč tako-le: "Oglašena je bila poroka pri kateri naj bi škof Matz bral slovesno sv. mašo. Ta dan je prišel in ko je škof prišel v zakristijo je vprašal: "Kedo bo pel mašo?" Župnik mu je odgovoril: "Vi ste oglašeni, da poje slovesno sv. mašo ker družega duhovnika ni tukaj." — "Ampak jaz sem že zajutrkoval", je odgovoril škof. Vkljub temu je čital in pel slovesno sv. mašo. Ko je bila maša in poroka končana in se je škof vrnil zopet v zakristijo je nek navzoč duhovnik škandaliziral to kar se je zgodilo. — "Na podlagi svete skrivnosti ste vsi zavezani, da molčite o tem kar se je zgodilo" je odvrnil škof in poravnal s svojim imperijalom ves škandal."

To pa ni edini pregrešek zoper kanonično regulacijo, ki visi na vesti škofa Matza. Ima jih lepo kopo in tu podajamo še par drugih.

Leta 1894 je škof Matz poslal neki dokument v Rim, da se ga še enkrat zasliši v obtožbi, v kateri se ga je obsodilo, da poravnava škodo in plača odškodnino nekemu duhovnu. Ta dokument, v katerem je prošil za zaslišanje je bil podpisan baje od Fathra Carrigan, a father Carrigan pa izjavlja, da takove listine ni on nikoli podpisal.

Iz tega je razvidno kakove lopovščine se je škof Matz posluževal, samo da zadosti svojim temperamentom ter se obvaruje kazni oziroma globe.

Župnik cerkve sv. Patrieka pravi, da mu je o neki priliki škof Matz ponudil najvišjo čast v škofiji, če ne bo govoril pohvalno o nekem poslovljujočem se župniku, katerega je škof iz dna duše sovražil.

Druge obtožbe, katere navaja duhovnik Carrigan proti škofu Matz pod naglavjem "Simonijski" so:

Škof Matz je prodal Georgetown župnijo za svoto \$1100. s katerim denarjem je plačal menjico iste vrednosti; računl je po \$10 za odvezo takovih prestopkov kot poroke pred sodiščem in duhovniki drugih ver; birmal je otročiče v italijanski cerkvi, med tem ko sta dva moža, v policijski uniformi stala med cerkvenimi vrati in zahtevala po 50 centov od vsacega birmanca.

To je vendar višek vse nesramnosti. Kaj je storil s cerkvijskimi in župnijskimi nas malo briga pač pa nas zanima nekaj drugega.

Cenjene čitatelje vprašamo: Sme li vas katerikoli duhovnik poročiti brez sodnijskega dovoljenja (Licensa)? Ne — je jednostaven odgovor. Smeli kateri koli duhovnik javno nastopiti in reči, da poroka na sodnji je neveljavna, tēr da tak par živi v pohotstvu? Nikakor ne. Toraj radi bi vedeli, kedo ima višjo oblast cerkev ali sodnija. Potemtakem prav gotovo sodnija. In če se predrzne kak duhovnik ali škof naglati kazni \$10.00 ter mu odpustiti ta greh če isto plača nač mislimo, da je tudi dobro ako se mu

ne plača. Bog oziroma Krist ni delal za plačo. Desnemu razbojniku je na zadnjo uro vse grehe odpustil in ni rekel: \$10.00 please! Škof kot nekake Kristov namestnik pa zahteva denar za vsak odpustek. Sicer pa ne vemo v čem se človek pregreši, ako se poroči na sodišču ali drugé izvan cerkve. Najbrž v tem, ker je župniku dotične fare 10 dolarjev ali pa še več mimogrede iz žepa ušlo.

Štirideset dni po vstajenju se je Krist prikazal apostolom, zbranim v hiši ter jim poslal sv. duha — birmal jih je. Ali mislite, da je Krist imel takrat dva rimska vojščaka pred durmi, da bi kolektala novčič od apostolov? Ne! Krist ni tako delal. Njegovi namestniki pa se morejo še do cerkve peljati, če ni groša v "businessu".

Oviral je delo.

V dotičnem odgovoru father Carrigan detajlira svoje delo pri zidanju nove cerkve in izjavlja, da je škof Matz večkrat oviral delo, ter ga celo do cela ustavil. "To je pa škof delal iz zgolj mržne do mene", pravi Carrigan, "hoteč me spraviti v kašo, toda podjetniki so bili na mojo stran, dasi so pri tem gubili gotov denar. Konečno pa se je podjetnikom preveč zazdelo in so sklenili, da izvrše svoje delo ne oziiraje se na drugo kot na samo pogodbo."

Predno se je pričelo z graditvijo cerkve je škof zaznal, da namerava župnik Carrigan poleg cerkve graditi tudi poseben oddelek za pouk nekatoličanov. Škof pa se je na to izrazil, da jaz ne bom nikoli vstopil v cerkev, da bi izvršil svoj naklep."

Pri vsem tem pa je bila le zavist. Škof Matz se je bal škofa Keane, češ, ako se Keaneove ideje vtihotapijo v njegovo škofijo in če se duhovščina za Keanevo potegne bo ta prav gotovo prišel v Denver za škofa in kaj bo potem z Matzom? Tako si je škof Matz domneval in mislil je, da duhovnik Carrigan in njegov nečak father O'Neil, ki je že mrtev, direktno na to delujeta, za to ju je preganjal in jima grozil.

Konec svojega odgovora škofu Matzu, duhovnik Carrigan očito pove, do končne razdvojitve med njim in škofom Matz je prišlo takrat, ko je škof velel Carriganu, da dvigne zadostno svoto iz Colorado Catholic Loan and Trust Association, ter poplača noto Maurice Brown iz Dubuque, Iowa, katero father Carrigan popisuje kot personalen dolg škofa Matza.

To je kratek izvleček dogodkov in prestopkov škofa Matza, popisani v milejšem tonu.

Škof je zaprosil za sodnijsko prepoved proti duhovniku Carrigan, prepovedujoč mu poslovanje v cerkvi sv. Patrieka.

Cela zadeva pa je sedaj na višjem sodišču v Colorado in le radovedni smo kedo bo zmagal, volk ali lisica

Zguba in popravek.

Človeško telo je podoba svetovnega dela. Vedni boj z dobičkom na eni strani in zgubo na drugi, zguba in popravek. Male — zelo majhne celice iz kojih sestoji telo, umro in njih zguba se nadomesti z novorojenimi celicami ali deleci. Tako dolgo dokler je telo vstanu popraviti vso zgubo tako dolgo ostane zdravo. Če je pa zguba večja kot popravek ali nadomestilo, tedaj postanejo nekateri telesni organi slabi in bolehi. Takrat pa pričnite takoj rabiti Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, popolnoma zanesljivo krepčilo, katero bo pripravilo vse organe do delovanja in tako vprizorilo hiter popravek. Rabite ga v vseh boleznih, ki so v zvezi z zgubo teka in telesne moči.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Ali si že pristopil k S. S. P. Z.? Še danes pojdi k društvenemu tajniku in izpolni prošnjo za sprejem.

M. KARA

1915 So. HALSTED ST.

med 19 St. in 19 Pl.

Vam je na razpolago pokazati

svojo najboljšo zalogo

jesenske in zimske obače.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Če trpite na revmatizmu ki vam povzroča večno bol, poskusite Dr. Richterjev Pain-Expeller.

Ozdravel vas bo v kratkem — in če se boste z njim drgnili boleče dele jutraj in zvečer, vas ozdravi popolnoma. Hranite eno steklenico tega leka vedno v hiši. Zdravilo je dobro za revmatizem, vnetje, ohromelost, zaprtje, bolečine v bedrih in na členkih, zobobol in nevralgijo. V vseh lekarnah po 25 in 50c. Pazite na sidro na steklenicah.

F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl St.
NEW YORK.

POZOR!

Naznanjam sl. občinstvu

V MILWAUKEE, WIS.

da sem odprl trgovino s čevlji in raznovrstno obučo. V zalogi imam najboljše čevlje, katere izdeluje svetovno znana:

METCALF BRADLEY CO.

Pridite in oglejte si mojo zalogo predno kupite kje drugje.

JOHN ERMENC
288 Grove St.
Milwaukee, Wisconsin

Nikdar Več Take Prilike!

URA IN VERŽICA s priveskom (medaljonom) s pismeno garancijo za deset let, za katero morate povsod plačati najmanj \$17.00, stane sedaj pri nas

SAMO \$4.75

Ura je najnovejša in najmodernejše vrste s tremi krasno in umetniško izdelanimi pokrovi, ki so s čistim zlatom pl. tirani. Ura ima najboljše in najtočnejše ideče kolesce na 7 dragih kamenov (rubinov.) Veržica s priveskom, (medaljonom) je tudi najnovejša in najmodernejše vrste in platinana s pravim zlatom. Privesek v kateri lahko postavite dve sliki je okrašen s tremi krasno in fino brušenimi kamni. Za uro in veržico pošljite nam naprej samo \$1 in mi vam pošljemo takoj uro in veržico, kakor tudi pismo garancijo za 10 let. Ostalih \$3.75 plačate, kadar dobite stvari. Kdor s pošiljateljico ne bi bil zadovoljen, zamore dobiti takoj svoj denar nazaj. Cenike pošljemo zastoj.

Vsa pisma, denar in naročbe adresirajte na naslov:

NEW YORK AUCTION CO.
436 East 67th Street, New York, N. Y.

Najmodnejši češki-slovanski fotografski zavod v Ameriki

Němceček 1439 W. 18th St. nasproti Č. S. A. dvorane

FOTOGRAF

Obleke in svršniki

V nobeni drugi prodajalni ne dobite tako velike izbiro dobro napravljene perfektno izdelane obleke in površnikov kakor pri nas, kjer imamo na stotine novih mod, novega blaga vsakojake barve.

ENA

\$7.50 do \$25

THE ATLAS CLOTHING CO.

VOGAL BLUE ISLAND 1 18 CESTA

Jelinek i Mayer

LASTNIKA

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagi. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.



Čemu pustiti od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER

MAGNET

GRANAT

Razvaža piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Ne trpite radi sramožljivosti.

Ko se lahko ozdravite zanesljivo v kratkem času. Vse bolezni, možganih, ženskih in otrok ozdravimo gotovo hitro in zanesljivo. Zastrupljenje krvi, plučne in prsne ter očesne bolezni, nadalje revmatizem, ledvice kakor tudi vse tajne bolezni.

Zdravniki, specialisti, uradujejo celi dan in zvečer. Pridite si po nasvet

C. G. Fouček, že 22 let lekarnar
586 S. Centre Ave. vogal 18. ceste.

Velika zaloga evropskih zdravil, recepti zdravnikov se hitro in točno izvršujejo. V zalogi imamo tudi razne zelišča in korenine.

Pošiljamo denar v domovino po ameriškim poštne povzetju, prodajamo tudi šifkarte

